

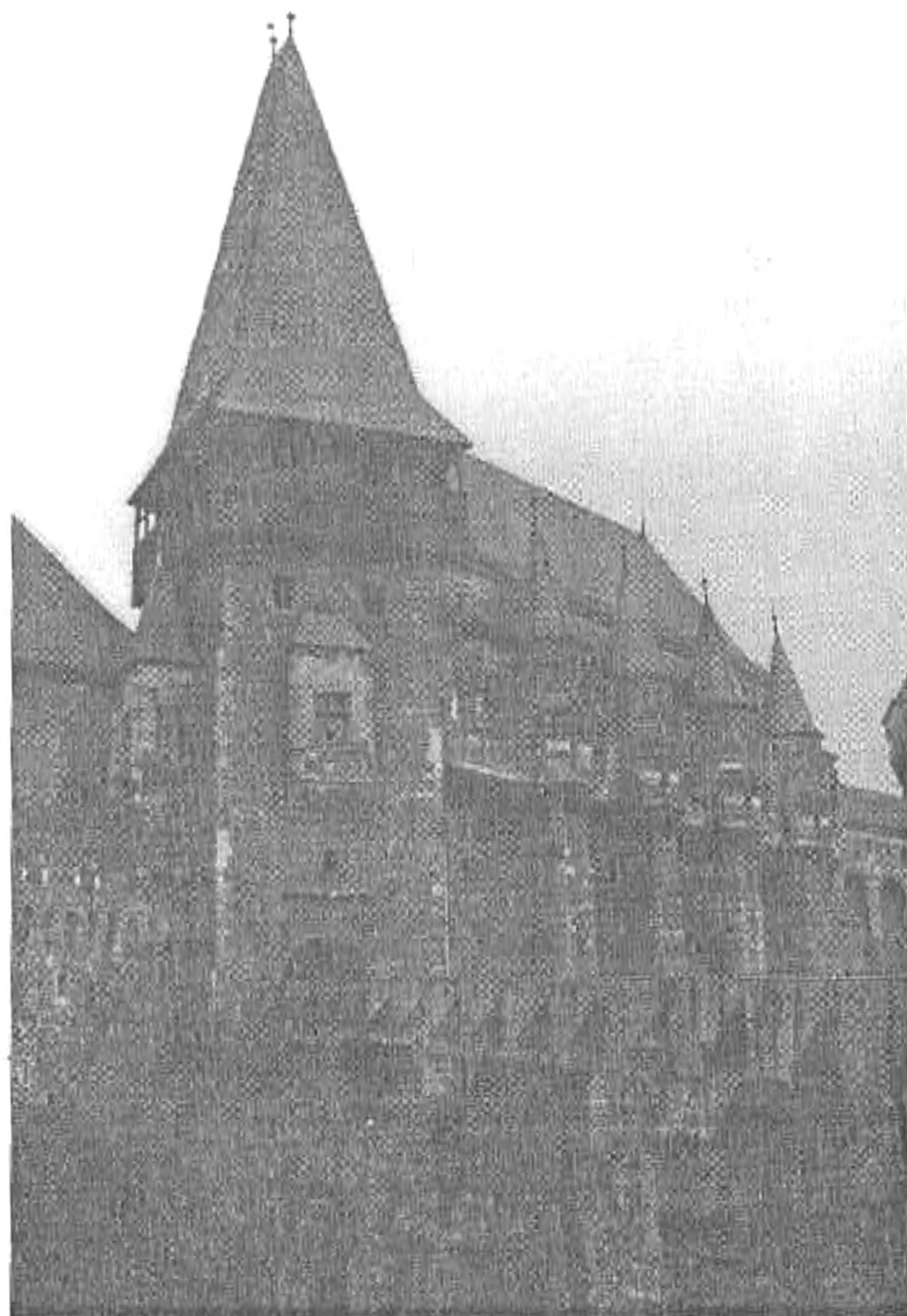
Szentendrasi Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

2002. június

Ára: 100 Ft

VIII. évfolyam, 6. szám

Vajdahunyad

Fotó: Aszódi Mihály

Petőfi Sándor Vajda-Hunyadon (részlet)

*Fogadjatok be, ti dicső falak,
Fogadj magadba, híres ősi vár!
Légy üdvözelve... hol a hős lakott,
A költő ottan lelkesedve jár.*

*Mily hős lakott itt, a nagy Hunyadi!
Mily lelkesülés éget engemet!
Szivemnek hangos dobbanásai,
Beszéljete ti ajkaim helyett.*

*Itten lakott, tán olykor épen itt
Gondolkodék e bástya tetején,
Innen tekintett a jövőbe ő,
A honnan most a múltba nézek én.*

*Itt pihené ki fáradalmait,
Midőn elzúgtak a kemény csaták,
Melyek Konstantinápoly tornyain
A büszke félholdat megingaták.*

*Jó pihenő hely... csendes szép magány
Mélyen lehajló völgynek zöld ölén...
Itt lenn a vár; nem éri a vihar
Még a zászlót sem tornya tetején.*

*El van rejtve a világ elől
e szent magány; beléje más nem lát,
Csak messziről fehér fejével a
Hegyek nagyapja a vén Retyezát.*

1849

A TARTALOMBÓL

Református oldal	2-4. oldal
Az egészséges családok jellemzői	5. oldal
Napozásról, anyajegyekről röviden	6. oldal
Oviballagás	6-7. oldal
Szentendrások találkozója	8-9. oldal
Önkormányzati hírek	10. oldal
„Nyitott könyv” - Nyugdíjas oldal	11. oldal
Mozaik a Vértessy Tánc-Sport Egyesület életéből	12. oldal
A Békéssy János Helytörténeti Egyesület gyűjteményéből	13. oldal
A falugazdász hírei	14. oldal
Vadászoldal	15. oldal
Erős emberek versenye Kőröstarcsán	16. oldal
Az ipartestület hírei	17. oldal
Üdvözlét Vajdahunyadról	18. oldal
Sport	19-20. oldal

REFORMÁTUS OLDAL

Kedves Egyháztagunk, Kedves Olvasó!

Életem egyik legnevezetesebb és legnagyobb hatású lelki élményét szeretném megosztani Veled. Öt évvel ezelőtt történt, de nekem mindig emlékezetes marad. Most, az országos választások évében még inkább időszerű ez az élménybeszámoló. Bár lenne a

mi országunkban is minél több ember, aki akár valóságosan, akár lélekben a mi Országházunk felé fordulva imádkozna Istenhez megújulásért, új szeretetért Jézus Krisztusban!

Dr. Dobos Ágoston
békésszentandrás református lelkipásztor

Egymillió férfival együtt az USA Országház előtt

Az egyháztörténelem páratlan istentisztelete

Személyes élménybeszámoló a „Promise Keepers” mozgalom által szervezett ökumenikus nagygyűlésről Washington D. C.-ben 1997. október 4-én

Éjszaka van, de az autópályán kigyózó fényesség és csúcsforgalom. Az Amerikai Egyesült Államok fővárosa felé özönlenek a járművek mindenfelől. Jönnek vagány srácok Harley-Davidson motoron, jönnek elegáns professzorok a repülőtérről, jönnek gyülekezeti tagok buszon, jönnek diákok autóval. Jönnek nagyapák, apák, fiak, de mind férfiak. Van, aki néhány órája kelt útra egy közeli városból, van, aki több hete indult el a kontinens túlsó végéről. Különös izgatottság tölt el mindenkit. Mi ez a mozgósításszerű felbolydulás? Délben kezdődik a Mall-on a Promise Keepers mozgalom nagygyűlése. (175 repülő, 4200 busz különjárat és több mint 3500 motoros jött erre az alkalomra).

Mit jelent a Promise Keepers? Promise Keepers azt jelenti: Ígéret Megtartók. A mozgalmat Bill McCartney alapította és vezeti, aki korábban a Colorado Egyetem vezető football (amerikai foci) edzője volt. Hatalmas sport sikerek és keserű családi csődesemények után kapott indíttatást a szolgálat szervezésére. 1990-ben 72 férfi jött össze az első összejövetelre. Azóta összesen 2 millió férfi vett részt a mozgalom konferenciáin és stadion evangelizációin. Céljukat jól tükrözi hét ígéretük: Az Ígéret Megtartó kötelezi magát, hogy

1. Jézus Krisztust tisztelti istentisztelet, imádság, és Isten Igéje iránti engedelmség által a Szent Lélek erejében.
2. Néhány férfival létfontosságú kapcsolatot tart fenn, tudva, hogy testvérekre van szüksége ígéretei megtartására.
3. Lelki, erkölcsi, etikai és szexuális tisztaságban él.

4. Erősen tartó házasságokat és családokat épít szeretet, védelem, és bibliai értékek segítségével.
5. Támogatja egyháza misszióját azáltal, hogy imádkozik lelkészéért, idejét és forrásait tevékenyen rendelkezésre bocsátja.

6. Faji és felekezeti korlátokon túllépve kifejezésre juttatja a bibliai egység erejét.
7. Hatással van a világra, engedelmeskedve a nagy parancsolatnak (Márk 12:30-31) és a missziói megbízatásnak (Máté 28: 19-20).

Sokakban felmerül a kérdés: Miért csak férfiakat szólítanak meg az Ígéret Megtartók? Az egyik legjobb választ a nagygyűlésen hallottam az egyik szónoktól: „Amerika legnagyobb baja az egyházban, és az egyház legnagyobb baja pedig a férfiakban keresendő.” Az Ígéret Megtartók vezetői látva egyházukban a férfiak sárga lelki, erkölcsi életét, nullával egyenlő misszióját és szolgálatvállalását, szerettek volna ezen javítani. Munkájukat hihetetlenül gazdagon megáldotta az Úr. Férfiak százai újultak meg hitben, Krisztusnak való szent odaszánásban, családi életükben az Ígéret Megtartók konferenciáin. Egyik vezetőjük azt mondta: „Az a lelki aratás folyik most, amiért anyák, feleségek, asszonyok sokasága imádkozott”.

A nagygyűlés helyszíne, elnevezése és célja: A nagygyűlést az ún. „Mall”-ra hívták egybe. A washingtoni Mall egy óriási hosszan elnyúló füves terület a város szívében. Egyik végén az Országház (Capitolium), másik végén a Jefferson Emlékmű, egyik oldalán a Fehér Ház, másikon a Lincoln Emlékmű, közepén a Washington Emlékoszlop áll. Már sok nagyszabású történelmi demonstráció zajlott itt le korábban. Az október 4-i szent

nagygyűlés ezt a nevet kapta: „Stand in the Gap”, ami azt jelenti: Állj a résbe. Ennek az elnevezésnek az alapja Ezékiel könyvében található: „Kerestem köztük valakit, aki építené a falat, és odaállana a résre színelem elé az országért, hogy ne pusztítsam el, de nem találtam” (22:30). Az országszerte hívogató plakáton pedig ez az ige állt: „...ha megalázza magát népem, amelyet az én nevemről neveznek, ha imádkoznak, keresik az én orcámat, és megtérnek gonosz utaikról, én is meghallgatom a mennyből, megbocsátom vétkeiket, és meggyógyítom országukat” (2 Krónika 7:14).

Előkészületek, gyülekezés: Bár a nagygyűlés csak délben kezdődött, már kora reggel tízezrek nyüzsögtek a téren. Fantasztikus élmény volt, amint a felkelő nap szétontotta sugarait az Országház mögül, és a több kilométer hosszú téren, végig az óriás hangszórókon felzengett az ének: „Szent vagy, szent vagy, szent vagy, mindenható Isten!” Bámulatos rendben folyt a nagygyűlés szervezése. A fő színpadtól messzebb levők kedvéért 11 hatalmas képernyőt állítottak fel hangfalakkal kb. 150, 200 m távolságra egymástól, így mindenki jól látott és hallott mindent. (A felhasznált hangosítás összesített Watt száma: 250 ezer volt. 24 generátor szolgáltatta az áramot a képernyők, hangosítás és a világítás számára. A Washington Post szerint ennyi elektromos áram elegendő egy kis város ellátására is.) A szervezők mindenről gondoskodtak. (1500 szállítható WC-t állítottak fel a tér szélein, 725 ezer Metro jegyet adtak el, a külvárosban parkolók számára, koreai és spanyol szinkrontolmácsolást sugároztak a helyszínen, a mozgássérülteknek, süketnémaaknak - akiknek jeltolmácsolást biztosítottak -

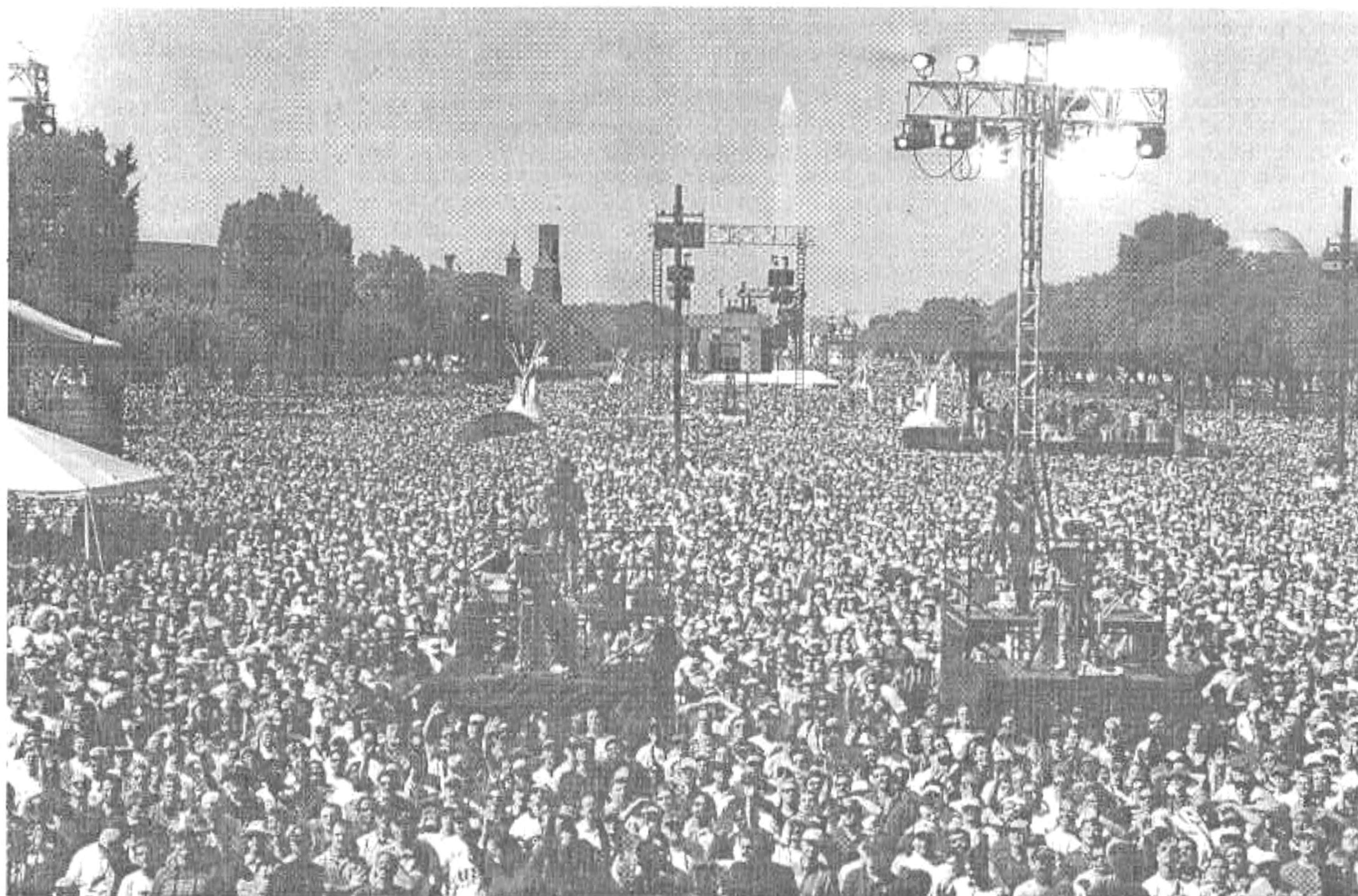
fenntartott területe volt, 700 különböző kábeltévézési rendszer és több mint 280 rádió állomás közvetítette az eseményt, 50 ezer önkéntes segített a lebonyolításban). Az egybegyűltek is sokat segítettek abban, hogy minden ékezen és szép rendben folyjék le. Például a hatalmas tömeg a nagygyűlés végén saját maga eltakarította a szemetet, összesen 40 tonna hulladékot. Alkonyatkor, mikor a tömeg elhagyta a helyszínt, csak a tiszta füves terület lehetett látni, itt-ott szemeteszsák dombokkal, és konténerekkel. Miután letettük csomagunkat a fűvön, útra kerekedtünk, hiszen még több óránk volt a kezdésig. Elsétáltunk az Országházhoz is, ahol nagy meglepetésemre imádkozó csoportokat láttam. A sokszor elfelejtett ige jutott eszembe: „Tartsatok könyörgeket, imádságokat, esedezéseket és hálaadásokat minden emberért, a királyokért és minden feljebbvalóért, hogy nyugodt és csendes életet éljünk teljes istenfélelemben és tisztességben.” (1 Tim. 2:1-2) Amerikai barátaim indítványozták, hogy imádkozzunk mi is azért, hogy Isten Lelke vezesse az ország irányítását, a politikusok döntéseit. Imádság közben hazagondoltam. Tudtam, hogy azok a döntések, amelyek ebben az Országházban születnek, sokszor alapvetően érinthetik távoli kis országok, népek életét is, a mi enket is. Itt a Capitolium tövében, túl az óceánon, dédapám, nagyapám szétlőtt délvidéki templomai, árva nemzetem jutottak eszembe, és bizony könnybe lábadt a szemem. Közben a tömeg egyre nőtt, de visszaérkezve dolgoinkhoz mindent érintetlenül találtunk. Az elképzelhető legkülönbözőbb emberekkel voltunk körülvéve, de mégis valamilyen láthatatlan szempontból válogatott és egységes társaság jött össze. Jó volt lát-

ni, hallani, hogy soka apa együtt jött a fiával. Elcsodálkoztam az ígés feliratok és pólók sokféleségén. Egyik másikon jót derültünk. Egy férfi kiterített lepedőre azt írta nagy betűkkel:

Ünnepi bevezetők után felzendült magával ragadó, dinamikus hangszerkísérettel az ének: „Erős vár a mi istenünk”. Egymillió férfi zengte a dicséretet! Ki állva, ki ülve,

ciós Bob Evans mondta. A hatalmas fekete lelkész úgy beszélt, vagy inkább dörgött a férfiakhoz, mint egy box edző a világbajnokságon két menet között az összeesni készülő,

jelenti, hogy otthon határozottan kijelentem, hogy ebben a házban azt a szót, hogy válás, semmilyen összefüggésben senki ki nem ejti a száján. És kijelentem azt, hogy a te házad-

**Egymillió férfi az amerikai Országház előtt
Keresztyén nagygyűlés és istentisztelet az Igéret Megtartók mozgalom szervezésében
Washington DC 1997. október 4.**

Fotó: Dr. Dobos Ágoston

„Oké, hogy itt vagyok, a feleségem akarta, hogy eljöjjenek.” Az októberi nap csodálatosan sütött, a jókedvű sokaság a várakozás unalmában labdákat dobált egymásnak, időnként kiáltás-felugrás hullámokat eresztett végig a hosszú, füves téren. Közeledett a nagygyűlés kezdete. Az izgalom, a várakozás mindenkiben nőtt. Iszonyatos embertömeggé gyarapodott a sokaság. Hivatalos adatot nem bocsátottak közre a létszámot illetően. A későbbi napok különböző média becslései igen különbözőek voltak. Félmilliótól kétfélmillióig lehetett variációkat hallani. Az egyik legtekintélyesebb keresztyén magazin, a Christianity Today szerint „biztos, hogy az egybegyűlt férfiak száma elérte az egymilliót”!

Elkezdődött! A hatórás nagygyűlés déli 12-kor kezdődött.

imára kulcsolt vagy felemelt kezekkel, de mind tele szívvel. Soha nem volt még ilyen zenei és lelki élményben részem. Elemi erővel szólt és hatott az ének. A reformáció világtörténelmet átformáló ereje lüktetett bennünk a Szent Lélek által.

A nagygyűlés felépítése: Ez a nagygyűlés igazi istentisztelet volt, helyénvaló, ha időnként így is utalok rá. Négy téma körül csoportosultak az istentisztelet része. A négy téma ezek voltak: Isten akaratát számonkérő munka a 1. egyéni megtérésünkben, 2. családban, 3. faji megkülönböztetés kérdésében, 4. keresztyén egység területén. A négy témához rövid prédikációk kapcsolódtak sok énekkel és imádsággal.

Igehirdetés: Nagyon sok igehirdető szólt, jobbnál jobb mondanivalóval. Számomra az egyik legnevezetesebb prédiká-

akaratát vesztett tanítványához. Valahogy így: „Szedd össze magad! Öregfiú, mi ez? Ezt várja tőled az Isten, amit te otthon produkálsz? Tudod, Józsué mit mondott? Én és az én házam népe az Urat szolgáljuk! Ehhez képest te mit csinálsz? Téged az Úr a családod lelki vezetőjévé rendelt! Legyél már igazi férfi! Menj haza és állj a lábadra! Ha a családodban nem csinálsz rendet, akkor a gyülekezetekben se, az egyházadban se, az országodban se lesz rend! Menj haza és kérj bocsánatot a családodtól, hogy eddig nem voltál méltó lelki vezető, és ezután legyél az! A bibliai vezetés nem azt jelenti, hogy basáskodsz! A bibliai vezetés azt jelenti, hogy munka után hazamész, kiveszed a feleséged kezéből a mosogatórongyot és elmosogatsz. A bibliai vezetés azt

ban evés előtt imádkozunk, és vasárnap te kelted fel időben az egész családot, hogy meggyünk a templomba!”

Enekek, imádságok: Csodálatos volt, ahogy a prédikáció után felzendett az ének: „Ó Lélek, küldj ébredést ennek a népnek! Bocsáss meg, Kegyelmezz nekünk, Leheld ránk ismét az első szeretet Lelkét!” A magasban, az óriás képernyő és hangfalak tartószerkezetén álló cowboykalapos technikai munkás felemelt kezekkel énekelt velünk együtt. Ez a kép jellemezte az egész esemény háttér munkáját. Meghatódtam, mert nagy dolog, amikor a stáb tagjai is istentiszteletként élnek meg a szent alkalmakat. Sok új és ugyanakkor sok jól ismert régi ének hangzott el. Volt, amit együtt énekeltünk, volt amit csak a kórus, vagy egy szólóista. Az imádságok is nagyon változatosak voltak. Előfordult, hogy

a szószéknél imádkozott hangosan egy ember, és a sokaság gondolataiban követte. Máskor együtt hangosan mondtuk az imát, ismét máskor néma csöndben mindenki maga imádkozott. Időnként kis csoportokat formáltunk 3-5 emberrel, és ebben a kis körben mindenki rövid imát mondott hangosan. Nem az volt a fontos ebben a fantasztikus sokféle tömegben, hogy ülve, állva, térdelve, leborulva, egyedül, mással kezet fogva vagy testvérként átkarolva imádkozik valaki. A tartalomra, a Lélekre akartunk figyelni. Az imádságokban nagy hangsúly esett a bűnvalásra, az őszinte önvizsgálatra és a krisztusi életben való megmaradásért mondott könyörgésekre. Igaza volt az Ígéret Megtartóknak, mert ha nők is közöttünk lettek volna, sokszor a férfi őszinteség nem valósult volna meg a szégyenlősség miatt. Volt, amikor az ima szünetében a fő színpadon az ima vezetője azt mondta: Most egyéni imádban magadban, vagy hangosan bánd meg, valld meg Istennek, ha megerőszakoltál egy nőt... (szünet az imádságoknak)... vagy megcsaltad a feleségedet..., megverted a feleségedet... vagy homoszexuális kapcsolatban voltál valakivel... stb.

Az egyénitől az egyetemesig: Ezen az istentiszteleten - nagygyűlésen - a hitélet legkülönbözőbb területei érintve voltak. Kezdve a személyes megtéréstől, a megszentelt élet személyes részletein át az egyetemes, egész emberiséget együtt érintő kérdésekig. Ugyanaz a férfitömeg, aki az előbb említett legszemélyesebb imáiban Krisztusa elé borult, máskor fennállva együtt zúgta az Amerikai Országház felé fordulva: „Mi Atyánk... mert Tied az ország, a hatalom, a dicsőség mindörökké! Ámen!

Igaz a mondás: Amerikai ketős örökséget hordoz mindmáig. A gazemberek és a szent zarándok atyák örökségét. Sokan csak az előbbit ismerik, pedig az egyesült Államokat az utóbbi tette naggyá. Erre figyelmeztetett a hitvalló tömeg imádsága, és ebből a szent örökségből érdemes nekünk is tanulnunk! A férfitömeg könnytől csillogó szemmel együtt zengte: „Nagy Istenem, ha nézem a világot...”

Hátrányos megkülönböztetés: A nagygyűlés harmadik része azokra a bűnökre irányította figyelmünket, amelyet a más emberek igazságtalan, hátrányos helyzetbe szorításakor követünk el. Az egyik amerikai indián törzs vezető embere tolldíszes öltözetben mondta: „Büszke vagyok arra, hogy bennszülött indián vagyok faj szerint, de még inkább büszke vagyok arra, hogy keresztyén vagyok a kegyelem szerint! zarándokok, Isten hozott benneteket!” Imájában elcsukló hangon kérte Istent, emlékezve az amerikai lemeszárolt indiánok sokaságára, hogy adjon megbékélést és megbocsátást a szívükbe. Ezután pedig ősi indián szokás szerint kettétört egy harci lándzsát, ami azt jelentette: Béke!

Emlékezetes látvány volt a nyolc kéz egybekapcsolódása: Nyolc különböző ember mondott bűnbánó és másoknak megbocsátó imát. A nyolc ember nyolc olyan különböző amerikai népcsoportot képviselt, akik a történelem folyamán vagy mindmáig, háborúságban vagy legalábbis feszültségben éltek egymással. Így mondott imát először egy angolszász, aztán egy fekete, majd egy latinamerikai, egy indián, egy Ázsiából származó, egy süket ember (jeltolemással, képviselve az összes fizikailag hátrányos helyzetben élő, s ezért a társadalom szélére szorított embert), és egy zsidó keresztyén. Mindegyikük imádsága megindítóan őszinte volt. Az imádságok végén kifejezve azt, hogy nemcsak Jézust, hanem egymást is valóban szeretnünk kell, egymásra tették kezüket, amíg a másik imádkozott. A hatalmas képernyőre kivetített, nyolc imában egyesülő kezét jól látta mindenki, és maradandó szimbólummá vált mindannyiunkban.

Keresztyén egység: A nagygyűlés ötödik része a keresztyének botránkoztató széthúzására, bűnére terelte a figyelmet.

- Hármat számolok, és harmadikra mindenki hangosan kiáltja annak a felekezetnek a nevét, ahonnan jött! - szólt az igehirdető. - Egy, kettő, három!

Bábeli zűrzavar zúgott fel.

- Most pedig háromra mindenki kiáltja annak a nevét, aki Ura és Megváltója!

Ekkor egymillió férfi szívéből jött egyszerre a hitvalló kiáltás:

- JÉZUS KRISZTUS!

Soha nem fogom elfelejteni ezt a dörgő kiáltást. A Jelenések könyve Istent dicsőítő nagy sokaságának előérzete volt, amit átélhettünk. Ebben a kiáltásba beleremegett a szívünk, de azt hiszem, a Fehér Ház és a Capitolium fala is.

- Most pedig mutassa fel mindenki azt a szent könyvet, amely hitének alapja! Feltartott kezetekkel, benne a Szentírással integessetek, hadd lássa jobban a világ! - folytatta a szószék.

Tudni kell, hogy bár nagyon sokan elhozták a saját Bibliájukat is, de erre az alkalomra egymillió Újtestamentumot nyomtattak ki és osztogattak a délelőtti folyamán ingyen. (Az Újtestamentumokat 17 kamion szállította a helyszínre). Így mindenki kezébe vehetett egy Szentírást és feltarthatta. Ebben a helyzetben ott és akkor óriási szimbolikus hitvallás volt ez az egyszerű néhány dolog. A televízió nézők között többen mondták, hogy számukra az egyik legfelejthetlenebb látvány az volt, amikor a kamera végigpásztázta az embertenger feltartott kezében hullámozó Bibliák sokaságát.

- Imádkozunk - hangzott a szószékről.

- Mondja mindenki a maga nevében: Bocsásd meg Úram, hogy azokat, akik Téged őszinte szívvel szeretnek és hisznek Benned, akiket Te véreddel megváltottál, én sokszor megvettem, lejáratam, más keresztyének szennyését a világ előtt kitergettem! Segíts Uram, hogy tudjam az én testvéreimet szeretni és tisztelni, és nyilvánvaló legyen a világ számára összetartozásunk és a Te nagy kegyelmed! Volt mindenkinek mit imádkoznia. Bizony jó volna, ha mi is sürűbben imádkoznánk eképpen! Üldözött egyház és isteni „véletlenek”: Megemlékeztünk az üldözött egyházakról is, hiszen ebben az évszázadban rengeteg mártírja volt a keresztyénségnek. Ma is sokakat üldöznek Krisztusba vetett hitükért. Az imádkozást vezető szószék arra kérte minket, hogy formáljunk hármast csoportokat, és nevezzük el egymást „egyes, kettes, hármast”-nak. Ebben a kis csoportban imádkozunk együtt hangosan. Én

a kettes számot kaptam. Az imavezető szószék megnevezett három különböző imatémát a három tag részére: A kettesek imádkozzanak az üldözött egyházért! - mondta. Társaim tudták, hogy Magyarországról jöttem, és elcsodálkoztak az isteni „véletlenek”. Hát még ha tudták volna, hogy mennyire mély háttere van annak, hogy én az üldözött egyház fia, unokája mondhattam imát itt. Az isteni rendezés másik „apró” érdekességéről néhány nap múlva számolt be Bill barátom, aki máshol állt valahol. Bill nagyban kábítószerekkereskedő volt, tizenegy évet ült börtönben korábban. A börtönben megtért, kiszabadult, és életét Krisztus szolgálatába ajánlotta. Később tudta meg, hogy azok, akikkel itt a nagygyűlésen imádkozott, börtönőrök voltak. „Csak Isten tudott velem ilyen tenni!” - csóválta a fejét.

Férfikönnnyek: Többször említettem, hogy nem lehetett meghatódottság nélkül részt venni ezen az istentiszteleten. Nehémiás könyvében olvasuk: „Akkor Nehémiás királyi helytartó és az írástudó Ezsd-rás pap meg a lévíták, akik magyaráztak a népnek, így szóltak az egész néphez: Az Úrnak, a ti Isteneteknek szent napja ez. Ne gyászoljatok, és ne sírjatok! Ugyanis az egész nép sírt, amikor hallgatta a törvény szavait.” (8:9) Valami ilyen történt itt is. Nem hiszem, hogy volt olyan férfi az egymillióból, aki könnyek nélkül ment volna haza. Ezt a napot nem úszta meg senki szárazon. Koreai barátom mondta, hogy a koreai szinkrontolmácsok sokszor elnézést kértek a hallgatóságtól, mert időnként annyira elérzékenyültek, hogy nem tudtak tovább beszélni, és át kellett adniuk a fordítást társuknak.

Folytatás...

Életrészoló élmény volt mindannyiunk számára ez a nap. A ragyogó októberi napsütésben a washingtoni Mall-on többmillió imádság között egy rövid, de mégis nagyon szívből jövő fohász is elhangzott: „Uram, kérlek add, hogy e mai napnak áldása legyen az én magyar hazám és népem számára is!” Hiszem, hogy az Úr, aki a tömegben annak idején hátrafordult és azt kérdezte: „Ki érintett engem?” (Márk 5:30), az én imámat is meghallotta.

Az egészséges családok jellemzői

4. rész

A családtagok közötti kapcsolatot egészséges egyensúly jellemzi.

Volt idő, amikor a család rendszerének felépítésére az volt jellemző, miszerint a szülők magasan uralkodtak a gyermekek felett. Sokszor ez kemény szabályokban és gyermek-szülő közötti távolságban nyilvánult meg. Manapság már átestünk a ló túloldalára. Lép-ten-nyomon hallani, hogy a gyermek milyen jogokkal rendelkezik, hogy a gyermeknek mi tesz jót. Ha családepítő programokról, előadásokról van szó, gyakran a fő hangsúly azon van, hogy mit is kell még tenni a gyermekért. Fájdalommal tapasztaltam lelkipozíciói munkáim folyamán, hogy egyre több és több a válás 30-40 év házasság után. Miért van az, hogy emberek végig küzdenek egy életet, családot nevelnek fel, megküzdnek az álmatlan aggódó nappalokkal és éjszakákkal, s akkor, amikor örülhetnének a lehiggadó életnek, amikor kevesebb mindennapos terheléssel gyönyörködhetnének az unokákban, s ellazulhatnának és élvezhetnék a házasságot, akkor mindkét fél kijelenti: „Nem bírom tovább, elváltak”?

A család nem demokrácia, hanem hierarchia. A családban nem lehet, hogy mindenkinek egyenlő joga, véleménye, döntési szava legyen. A szülő, aki minden téren felnőtté akarja tenni a gyermekét a család

gondjainak terhével, nem tud szabadon vezetni. S a gyermek, kinek nincsen határozott irányítója, inog és bizonytalan-ságban él. Sőt, mi talán ennél veszélyesebb, maga igyekszik vezetővé válni, mert minden közösség igényli a vezetést, az útmutatást. Tévhit az, hogy az egyenjogúság a családon belül is működhet. Azok a szülők, akik minden erejüket és idejüket csak a gyermekekbe fektetik, előbb-utóbb kiégnek. Kimerülnek, mert csak adnak és adnak, de nincs, ki feltöltse őket. Mikor a gyermekek felnőnek és kirepülnek a családi fészekből, a férj és a feleség megdöbbenve tapasztalja, hogy házastársukat már rég nem ismerik, közös témájuk már alig akad és valahol magukkal sem igen tudják, hogy mit csináljanak. Éppen ezért kedves Olvasóm, hogy biztassalak: „Szeresd gyermekedet, de ne felejtkezz meg házastársadról sem. Ő az, akivel összekötötted életed és ő a legfontosabb emberi kapcsolatotod. Szánj rá időt és energiát! Ne engedd, hogy természetessé váljon az, hogy férjed/feleséged van. Ápold ezt a kapcsolatot! Valaki egyszer ezt így fogalmazta meg: a legnagyobb ajándék, amit gyermekeidnek adhatsz az az, hogy látják, hogy szüleik szeretik egymást. Vezesd gyermeked, légy útmutatója! Férjednek/feleségednek pedig légy társa!

Dobosné Tapolyai Emőke

ANYAKÖNYVI HÍREK

SZÜLETÉS

2002. április 1-jén Gazsó Imre és Szilágyi Csilla szülőknek HANNA, 2002. május 17-én Bagi Dénes és Virág Renáta szülőknek DÉNES DÁVID, 2002. május 19-én Demcsák Ferenc és Gazsó Mónika szülőknek NOÉMI utónevű gyermeke született.

HÁZASSÁGKÖTÉS

2002. május 4-én Lászlófi Rozália és Molnár Imre kötött házasságot.

Domokos László országgyűlési képviselő tájékoztatója

Egy nagyon fontos és szép hónap telt el a Szentandrási Híradó utolsó megjelenése óta. Ennek az egy hónapnak a történéseit foglalom össze a következő néhány sorban.

Megbecsülés, tisztelet - Május. Az év legszebb hónapja. Nem lehet véletlen, hogy erre a hónapra esik az Anyák Napja, a Gyermeknap és a Családok Világnapja. És talán az sem véletlen, hogy közvetlen a Gyermeknap után, június első vasárnapján fejezzük ki tiszteletünket és megbecsülésünket a pedagógusok előtt. Ezért engedjék meg, hogy ezúton is megköszönjem valamennyi pedagógusunk a munkáját és sok sikert, jó egészséget, kedves és szorgalmas tanítványokat kívánjak.

Az országgyűlés - Május 15-én szerdán tartotta alakuló ülését az új országgyűlés. Az azóta eltelt hetek az új kormány megalakulásával teltek. Azoknak, akik most az ország kormányrúdjához állnak, kívánok sok erőt és bölcsességet! Remélem, ugyanannyira szívükön viselik majd Békés megye sorsát, mint ahogyan a polgári kormány tette. A térség országgyűlési képviselőjeként támogatni fogom azokat a dön-

téseket, melyek Szarvast és vidékét segítik.

Országgyűlési képviselőként a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság alelnökeként fogok dolgozni a következő időszakban. Hosszas gondolkodás után azért döntöttem így, mert mindent összevetve ez a leghasznosabb a szarvasi választókerületben élőknek. A költségvetési bizottság ugyanis olyan, mint egy nagy ablak, amin keresztül a szakembernek rálátása nyílik a kormányzat működésére.

Békésszentandrási siker és friss pályázatok - A Területfejlesztési Tanács legutolsó ülésén 8,6 millió forint támogatást nyert Békésszentandrást a Szent András híd felújítására. A felújítás összesen 12 millió forintba kerül, amiből 70%-ot, azaz 8,6 millió forintot a Tanács biztosít.

A legfrissebb területfejlesztési pályázatok május 24-én jelentek meg. A pályázatok letölthetők a területfejlesztési tanács honlapjáról: www.bhn.hu/tefe. A pályázatokról további információkat a 06-80-922-200 vagy 441-698 telefonszámon kérhetnek az érdeklődők.

Domokos László
országgyűlési képviselő

REKVIEM

TELJESKÖRŰ TEMETKEZÉSI SZOLGÁLTATÁS

Raktárunkban - Széchenyi u. 12. sz. - megtalálható minden kellék széles választékban, bármikor kiválasztható.

Éjjel-nappali ügyelet!

Csipai László, Fő út 53.

Tel.: 218-230, mobil: 06-30/9749-031

Behan Pál, Petőfi u. 9. * Mobil: 06-20/334-6670

Napozásról, anyajegyekről röviden

A tudomány jelenlegi állása szerint jobb, ha nem tartózkodunk túl sokat a napon. A bőrrákok, különösen a melanómák (általában anyajegyből kiinduló gyakran áttéteket is okozó rák!) száma az utóbbi időben jelentősen megnövekedett. Ennek oka leginkább az ózonréteg elvékonyodása az UV sugárzás megerősödése.

A nyári hónapokban 10-15 óra között, ha lehetséges ne napozunk, ne dolgozzunk, a tűző napon, főleg ha a TV vagy a rádió is figyelmeztet az erős UVB sugárzásra! Ha nem kerülhető el ez az időszak feltétlenül védeni kell bőrünket megfelelő fényvédőkrémmel vagy megfelelő öltözetekkel (szalmakalap! világos hosszú ujjú bő ing vagy blúz illetve hosszú szárú nadrág!) Régen a földművesek hasonló öltözetet viseltek kánikula idején, pedig még nehéz fizikai munkát is végeztek.

A kora délelőtti és a késő délutáni órákban is csak fokozatosan emeljük a napon tartózkodás idejét, mert így bőrünk védekezni tud bizonyos mértékig a káros sugarakkal szemben (barnulás, megvastagodás, stb.) Erős UV sugárzás idején felhős időben is védekeznünk kell.

Gyermekek, érzékeny fehér bőrű felnőttek, napallergiások vagy akik bőrén sok anyajegy található, jobb ha minden nap tartózkodás alkalmával magas faktorú fényvédő krémet vagy naptejet használnak. Strandon vagy vízparton még gondosabban kenjük magunkat, mivel köztudott a vízfelület visszaveri a napfényt, ezáltal fokozza annak káros hatását is.

Erős UV sugárzás idején megfelelő napszemüveg viselése is javasolt. Egyes gyógyszerek (pl. Doxycyclin, Sumetrolim, Cyprobay) szedése súlyos napégést, fényérzékenységet okozhat, még a legjobban barnuló egyéneken is! Ilyenkor teljes mértékben kerülni kell a napfényt.

Összefoglalva vigyázzunk a bőrünkkel! Lehet, hogy úgy néz ki mindig megújul de azért „emlékszik” minden leégésre. A gyakori leégések (már gyermekkorától kezdve!) és más károsító tényezők összeadód-

nak az évek során és leggyakrabban 60 éves kor után bőrrákhoz vezethetnek! Néhány esetben 30-40 évesen vagy akár gyermekkorban is kialakulhat bőrrák. A bőrrák az esetek döntő többségében csak egy helyi problémát jelent - egy egyszerű kimetszéssel 100%-osan meggyógyul az illető! Ha azonban melanoma alakul ki (amely általában festékes anyajegyből indul ki) és az egyén nem törődik vele nem fordul orvoshoz hónapokig, évekig, ebben az esetben áttétképződéshez vezet és az életét is veszélyeztetheti. Az idejében jelentkezők, akiknek még csak minimális változás történt anyajegyükön megfelelő és korszerű kezeléssel meggyógyíthatók. Ezért nagyon fontos az anyajegyek önvizsgálata - ha bármilyen változást észlel anyajegyén forduljon szakemberhez! Nem a szomszédasszonyhoz, aki azt mondja: Nehogy kivágassa, mert elrákosodik!! Azok akiknél melanómát diagnosztizálunk, mindig arról számolnak be, hogy hónapokat, sőt éveket vártak mielőtt szakemberhez fordultak alaposan megváltozott „anyajegyükkal”!

Bőrgondozónkban minden kedden 11-13 óráig anyajegyvizsgálat van - beutaló nem szükséges. Évente kb. 400-500 anyajegyű páciens jelenik meg. A vizsgálat speciális nagyítóval történik - nem fájdalmas! Azokat az anyajegyeket melyek, viszketnek vagy dörzsölésnek kitett helyen vannak vagy megváltoztak sebészetten kivágjuk. (szöveti vizsgálat mindig készül!) Ezzel mintegy „védőoltással” megelőzzük, kizárjuk a melanoma kialakulásának lehetőségét is! Melanoma vagy annak gyanúja esetén a Gyulai Bőrosztályra vagy a Szegedi Bőrklinikára küldjük a pácienseket. Szerencsére évente csak néhány ilyen egyén van.

Vigyázzunk a gyermekeink és saját bőrünkre, minél kevesebbet tartózkodjunk a napon! Évente, félévente vizsgáltsuk meg anyajegyünket bőrgyógyással!

Dr. Gulyás Mária
bőrgyógyász szakorvos

OVIBALLAGÁS

2002. május 24-én a Szent László úti óvoda 34 ballagója elbúcsúzott a még ottmaradó társaiktól. Szeptembertől őket már az iskola várja, ahol majd a tudás kútjából egyre többet meríthetnek:

.....Mi minden vár rátok!
Nagy felfedezések,
szép kirándulások.
Betűországba vezet
a tanító néni
Mennyit fogtok ti otthon
majd erről mesélni!..."
(Osváth Erzsébet)

Feledhetetlen műsorukra elismeréssel gondolunk! Köszönjük az óvoda valamennyi dolgozójának áldozatos munkáját!

SZMK

Körtés csoport

Szőlős csoport

Pillanatképek a Kis Óvoda életéből

Április 17-én várakozással teli kíváncsisággal szálltunk föl a különbuszra, hogy a szegedi Vadasparkba utazzunk, és ott egy egész napot eltöltsünk. A hosszú utazást énekléssel, versmondással tettük érdekesebbé - így gyorsabban múlt az idő. A Vadaspark mindenki számára nagy élményt jelentett: az eddig csak könyvekben látott egzotikus, különleges állatok most ott mozogtak előttünk, szinte karnyújtásnyira. Most mutatkozott meg igazán, mennyire összekovácsolódott kis közösség a mienk: nagyon figyeltek egymásra, segítettek annak, aki ezt igényelte. Érdeklődésük egész nap megmaradt. Sok-sok élménnyel és jóleső fáradtsággal érkezünk vissza az óvodába, ahol a szülők féltő izgatottsággal várták gyermekeiket.

Május 24-én került sor a minden évben megrendezendő hagyományos évzáró ünnepélyünkre. Az ünneplő ruhás kisgyerekek a büszke szülők, nagyszülők kíséretében érkeztek az óvodába, ahol

az egész évben tanult verseket, dalokat műsorra összeállítva adták elő az új résszel kibővített fedett teraszon. A gyermekek csillogó szemmel, izgalomtól mentesen produkálták magukat, amit a vendégek az árnyas díófa alatt ülve néztek végig, és sok-sok tapssal jutalmaztak. A műsorok meglepetéssel zárultak a vendégek számára: zenés tornával, illetve mesejelenettel mutatták be ügyességüket az ovisok. A 12 ballagó gyermek óvodától való búcsúzása illetve búcsúztatása könnyekig meghatotta a hozzátartozókat, de mindannyian kicsit elszorult torokkal énekeltek a búcsúzó dalt, míg szép udvarunkat körbejártuk:

„Kedves óvodám,
sok víg nap után
itt a búcsúnap,
indul a csapat...”

Istenes Ferencné
ővönő

MEGHÍVÓ

**2002. június 28-i
avató ünnepségünk
programja:**

A kezdés időpontja: 13.00 óra

Helyszín: Vértessy tér

- csapatok felvonulása
- ünnepi műsor ágyúlövéssel
- Vass Sándor Hagyományőrző Csapat új tagjainak avatása
- koszorúzás

Tóth Zoltánné
csapatvezető

**Csücsök Csárdába
szakképzett bolti eladót
keresek.**

Érdeklődni:
**06-20-3908-569-es
telefonszámon.**

Szentandrási Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja: Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság

Tagjai: Benedek Erika, Bödi Mária, Horváth Sándorné, Molnár Imre Zoltán,
Sinka Csaba

Felelős szerkesztő: Fabó István

Készült: SZARVASPRESS Bt. Telefon/fax: (66) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995

Szentandrások találkozója

Nemesszentandrás 2002. május 10-11.

Hatodik alkalommal rendezték meg a magyarországi Szentandrás utónevű községek képviselő-testületeinek találkozóját Nemesszentandrás. Ezzel a rendezvénnyel megvalósult Jászszeptendrásnak 1996-ban indított elképzelése, hogy minden évben más településen találkozzunk egymással. Közben ki is bővült a kör a Kárpát-medencei Szentandrás nevű településekkel, melyet 2000-ben mi indítottunk el.

Ezen időszak alatt a sok kellemesen eltöltött idő után már barátokként üdvözöltük egymást a legkisebb lélekszámú Szentandrás. A mindössze 278 lakosú, a gyönyörű zalai dombos-dombos tájon fekvő kis község vezetői örömmel fogadták küldöttségünket és az összes többi megjelent szentandrásiat.

Merre is van Nemesszentandrás? Utunk során a Balaton déli partján haladtunk végig, majd Balatonszentgyörgynél Zalaegerszeg felé fordultunk a 75-ös úton. Sármellék, Zalaapáti, Pacsa után elértük Pölöske és ott kell lefordulni Nemesszentandrás felé. Ez a vidék Zala megye középső ré-

sze, Zalaegerszeg központtal, mely mintegy 20 km-re van Nemesszentandrástól. A község határában folyik a Szévíz patak, melynek völgyében egymásután sorakoznak a kis falvak a festői szépségű tájban. A községbe beérve első benyomásként megállapíthattuk azt, hogy rendezett, tiszta, nyugalmas helyre érkeztünk. Az út két oldalán levő házak kertjében mindenütt virágok pompáztak, a völgybe vezető kertekben minden zöldellt. Látszott, hogy itt sokkal több eső volt, mint nálunk. A kanyargós út mentén hamar rátaláltunk a falu közösségi házára, ahová rövid időn belül minden küldöttség megérkezett.

Ismerősökként köszöntöttük egymást s bizony a hosszú út után mindenkinek jól esett egy kis enni-inni való. Vendéglátóink tartalmas programot szerveztek számunkra. Közös testületi ülésnek neveztük, de inkább baráti beszélgetés keretében mondta el minden település polgármestere, hogy mi is történt náluk az utolsó találkozó óta. Hercegh Beatrix - Nemesszentandrás polgármestere - bemutatta községét. Elmondta,

Békésszentandrás bemutatkozik

Fotó: Gázsó János

hogy a tavalyi évben 2.6 milliós fejlesztés történt. Befejeződött a gázberuházás és a közösségi ház is elkészült. Felolvasta Albin-atyá helytörténeti gyűjtéséből Nemesszentandrásra vonatkozó részt, mely szerint 1318-ban oklevélben említik a nevet. /Albin-atyá több évtizedig volt a község papja/.

Jászszeptendrás polgármestere örömmel közölte, hogy a napokban megkapták a nagyközségi címet, melynek igyekeznek megfelelni. Beruházásaik közül megemlítette, hogy 40 millióért elkészült a vízműtelepen a víztisztító, vas-

talánító berendezés. Önerőből két utcában útalap készült és jelenleg is folyik a strandfelújítás. A szennyvízprogramjuk - ami 14 településsel közös támogatás híján nem valósult meg. Községük csatlakozott a regionális hulladéklerakóhoz. Tornaszeptendrás és Rábaszeptendrás nagy változásokról nem számolt be. Tornán változatlanul nagy gond a magas munkanélküliség, valamint nincs még megoldva a szemétszállítás és a gázbevezetés. Legnagyobb változások Hernádszeptendrásán történtek, mivel ott időközi választások voltak. Új polgármestert ismertünk meg Szűcs Józsefné személyében s a képviselő-testületben is változások történtek. Most az a problémájuk, hogy a körjegyzőséget felmondták, így valahová csatlakozniuk kell. Elkészült a szennyvízberuházás, amit a közeljövőben adnak át.

Sinka József polgármester úr elmondta, hogy a közelmúltban Teleházat avattunk, felépült az ÖNO kibővített részlege, az önkormányzati épületek megújultak.

Ezzel a találkozóval lezárult az első kör. Jövőre Jászszeptendrás várja a résztvevőket. Komolyan felmerült az, hogy ezeket a találkozókat ki kell bővíteni az iskolák, sport-

A Szent András szobornál

Fotó: Gázsó János

egyesületek, civilszervezetek találkozóival. Ennek jeleként Aszódi Zsolt a B.I.K.E. nevében meghívót adott át minden településnek, hogy 4-5 fiatal szívesen látnak a június 21-22-i rendezvényen. Ősszel önkormányzati választások lesznek és az új testületeknek feladata kell, hogy legyen a találkozók folytatása és kibővítése.

Rövid sétára indultunk Nemesszentandráson. Megnéztük a 2000-ben felavatott Millenniumi-parkot, Bányavölgyi Miklós falfaragó művész Szent András szobrát, az Imaházat, majd a temetőben megkoszorúztuk a hősi emlékművet. Rövid kirándulást tettünk Bucsuszentlászlóra, ahol megtekintettük a gyönyörű barokk templomot, mely híres búcsújáró hely. Érdekes, hogy itt a Szentlászló nevű települések találkozóit szokták

bőrkészítő eszközöket láttunk beépítve a modernül megépített présházba. Fáradtan, de jókedvűen érkezünk meg szállásunkra a Zalaegerszegi TÓ-KA vendégházba, ahol vacsorához terítettek. Fehér asztal mellett tovább beszélgettünk, táncoltunk. Jóval elmúlt már éjfél, mire ágyba kerültünk.

Másnap délelőtt még egy kellemes program várt ránk. Vendéglátóink elvittek bennünket a Göcseji Falumúzeumba. Még a 60-as évek elején elkezdtek gyűjteni a környékbeli falvakból a régi parasztházakat, lebontották, vagy eredeti állapotában újjáépítették. A skanzen egyetlen eredeti helyén álló épülete a régi vízimalom, mely a Zala folyó mellé települt. Érdekes volt látni a több száz éves paraszti házakat, a füstös

Séta Nemesszentandráson

Fotó: Gázsó János

tartani. A kirándulás után visszatértünk Nemesszentandrára, ahol megtekintettük a helyi művelődési egyesület, színpályázókör kultúrműsorát. Feelnőttek, fiatalok, idősek nagy lelkesedéssel adták elő műsorukat. Volt itt nótacsokor, vers, színpályázat, kabarétréfák. Igazán jól szórakoztunk és a végén együtt énekeltünk.

Az esti vacsora előtt még ellátogattunk Nemesrádóra Dr. Pálffy Dénes pincészetébe. A sokfajta finom bor kóstolása mellett még olyan dolgokat is hallottunk és megnéztünk, amit nem mindennap lát az ember. Több száz éves szőlőprést, mestergerendákat, régi

szobákat, ahol még a füstöt is lehetett érezni. A skanzen tőszomszédságában az Olajipari Múzeumban viszont már a mai és a közelmúlt óriási gépeit, szivattyúit láttuk. Egymás mellett a múlt és a jelen, a paraszti kézművesség és a gépi technika eszközei.

Mozgalmas programot bonyolítottunk le a két nap alatt.

Búcsúzás előtt a küldöttségek még megerősítették azon szándékukat, hogy ezt a találkozót folytatni kell és kibővítve új kapcsolatok létesítésével, teljessé kell tenni.

Találkozunk 2003-ban Jász-szentandráson!

Fabó István

II. B.I.K.E. napok

Programok:

PÉNTEK

12.00 órától Nyitás

- Sátorverés

Zenekarok:

20-21 óra: Insipid (Gyomaendrőd)

21-22 óra: ORION (Szarvas)

22-23 óra: VL 45 (Budapest)

23-24 óra: BTB (Békésszentandrás)

24-06 óra: DISCO

SZOMBAT

7.00 óra: Körömpörköltfőző-verseny kezdete

8.00 óra: Kispályás labdarúgó torna kezdete

Folyamatos gyermekprogramok

- légvár

- póniló

- fánkezdő verseny

12.00 óra: Ebéd: körömpörkölt

13.00 órától folyamatosan:

- Aerobic bemutató

- Tessedik Táncgyűjtés bemutatója

- Vértessy Tánc-Sport Egyesület bemutatója

- Szarvasi fűvös zenekar

Este koncertek:

20-21 óra: Baby Bon

21-02 óra: Emeretta

02-03 óra: Semy Dry

Ebédjegyet a B.I.K.E. tagoknál, a Rózsa Sörkertben, valamint a Cuki Cukrászdában lehet kapni.

Körömpörkölt + kenyér: 350 Ft/adag

TÁMOGATÓINK:

Alföld-Hús

AM-VIL Kft. (Aszódi János)

ARGOMEX Kft. (Kozák János)

Hungarotel

MEZŐMAG Kft. (Gázsó János)

Molnár és Molnár

Nagy Péter

Oláh Géza

Penta Drink (italnagyker.)

Recto Nyomda

Rózsa Sörkert (Simkó József)

Hamza Zoltán

Polgármesteri Hivatal

Aszódi Zsolt

Bencsik Imre

Bobvos János

Fabó István

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Rövid hírek

- A Környezetvédelmi Minisztérium KAC pályázatát elnyertük a szennyvízesatorna-építés befejező ütemére. A pályázat útján elnyert 84,4 M Ft csak abban az esetben használható fel, ha a Belügyminisztérium által kiírt céltámogatáson is nyerünk. A döntést a parlament hozza meg várhatóan még a nyári ülés-szakban.

- Az Önkormányzatok részére informatikai fejlesztés céljára kiírt pályázaton 1,6 M Ft vissza nem térítendő támogatást nyertünk. A beruházással korszerűbbé válik a hivatal ügyintézése.

- A Békés Megyei Területfejlesztési Tanács Területkiegyeplő támogatás címén 8,6 M Ft (70%-os) vissza nem térítendő támogatást nyertünk az öreg 100 éves közúti hidunk felújítására. A 2002 és 2003-ra tervezett felújítás műszaki tartalma szerint komplett korrózióvédelmet kap a vasszerkezet, újjáépül a teljes járőfelület, a hídfők és a támfalak is megújulnak.

- A Képviselő-testület május 27-i ülésén döntött arról, hogy az István király utcai Nyugdíjas Klub vizesblokk kialakítására és az intézmény padozatának cseréjére pályázatot nyújt be a Szociális és Családügyi Minisztérium által meghirdetett „A kistérségi szociális programok

támogatására” meghívásos pályázati felhívásra. A projekt bekerülési költsége 3,7 M Ft, a támogatás mértéke 80%.

- Sajnos az idén sem nyertünk belterületi útépitésre, útfelújításra állami forrást. Az elutasítás oka forráshiány. Négy éve hiába próbálkozunk belterületi útépitésre támogatást nyerni a Békés Megyei Területfejlesztési Tanácstól, pedig a Tanács álláspontja szerint azon önkormányzatok pályázatait kell elsősorban támogatni, akiknél a szilárd burkolattal ellátott utak aránya a megyei átlag alatt vannak. A megyei átlag 50%, Békésszentandrásan ez az arány alig 40%-os. A megyei keretből 1996-tól 98-ig öt utat tudtunk megépíteni, illetve felújítani, 1998-2002-ig egyet sem, ez nem lehet véletlen.

- Megkezdődnek lakossági összefogással a kavicsos útalap készítek saját kivitelezésben. Eddig 8 utca közössége pályázott, folyamatosan érkeznek a befizetések. Az első ütemben a Dobó, Sebestyén és a Fáy utcák készülnek el a tervek szerint 1 hónapon belül. Kérek minden érdekelt lakót, hogy a vállalt kötelezettségének tessen eleget, mert csak úgy tudjuk az útépitéseket folyamatosan elkészíteni.

Sinka József
polgármester

Az egészségügyről

A Képviselő-testület május 27-én foglalkozott a község egészségügyi helyzetével. A napirend keretében az orvosok írásban és szóban tájékoztatást adtak tevékenységükről, tapasztalataikról. Általában elmondható, hogy az elmúlt évek felújítási tevékenységének köszönhetően a rendelők megfelelnek a mai követelményeknek, szép és kulturált helyen történhet a gyógyítás. A várótermek és a külső környezet állapotán van még javítanivaló. A szakterületek főállású orvosokkal betöltöttek, minden területnek van végleges működési engedélye. Az orvosok vállalkozás formájában közvetlen finanszírozással az önkormányzattal kötött megállapodás alapján dolgoznak. A funkcionális privatizáción túl egyetértnek abban, hogy a lehetőségek adta kereten belül a rendelők tulajdonjogát is meg kívánják vásárolni. Az új kormányrendelet alapján az állam a rendelőkkel rendelkező orvos számára ingatlan fenntartási és ingatlan felújítási támogatást biztosít. Ugyanezt a támogatást az önkormányzat nem kaphatja meg. A Képviselő-testület úgy határozott, hogy megvizsgálja az új törvény alapján a privatizáció lehetőségét.

Néhány, az ülésen felvetődött témából csak érintőlegesen:

- Sok az allergiás gyermek, kiszűrésük folyamatosan történik.

- Gyermekeknél jó és fluor szegénységet tapasztaltak, megoldás: jódozott só kell alkalmazni a háztartásokban. A gyermekélelmezési konyha jódozott só használ, érdemes a gyermekeket menzára befratni.

- Az orvosoknál sokszor dilemmát okoz az olcsó vagy drága gyógyszer felírása, sokszor a fizetőképességhez kell alkalmazni a kiválasztott gyógyszert.

- A vezető halál ok a dagadt és az érrendszeri betegségekből tevődik össze.

- A község lakosainak egészségi állapota valamivel az országos átlag feletti.

- Sajnos ismét előtérbe kerültek a TBC-s megbetegedések, kiszűrésük komoly feladatot jelent.

- Sok a depressziós megbetegedés, időben való kezelése panaszmentességet okozhat.

- A rokkantossági tendencia nem állt meg, el kell érni, hogy a munkahely is érték legyen.

- A gyermekfogászatban egyértelmű javulás mutatkozik. Az ingyenes fogászati ellátás csak két hétig jelentett megfeszített munkát, majd beállt a szokásos beteglétszám. Rövidesen az európai elvárásoknak is megfelelő nagy értékű új fogorvosi egységkészülék és korszerű rendelőbútor várja a betegeket. A Képviselő-testület megköszönte az orvosok eddigi munkáját, és elfogadta az írásos és szóbeli beszámolókat.

Sinka József
polgármester

A Könyvtár hírei

Kedves Gyerekek!

Itt az évvége, ezért arra kérünk benneteket, hogy a kikölcsönzött könyveket hozzátok vissza a Könyvtárba! A nyárra is remek olvasmányok várnak benneteket!

Köszönjük! Művelődési Ház és Könyvtár dolgozói

A Könyvtár nyitva tartása június 10-től:

Hétfő: 9.00-17.30 óráig
Kedd: 9.00 - 17.30 óráig
Szerda: 9.00 - 17.30 óráig
Csütörtök: 9.00 - 17.30 óráig
Péntek: 9.00-17.00 óráig
Szombat: ZÁRVA!

Következő lapzárta:
2002. július 5.

„Nyitott könyv” - Nyugdíjas oldal

Tisztelettel és szeretettel köszöntöm a kedves olvasót, megköszönöm, ha velem marad. A rendszeres jelentkezésünknek új fejezete, címe lesz. Ezentúl - mivel a nyugdíjasok élete egy nyitott könyv, így - „Nyitott könyv” - nyugdíjas oldalként jelentkezünk és hírt adunk egyesületünk életéről, örömeinkről, gondjainkról. Tiszteljenek meg bennünket azzal, hogy olvassák híreinket.

A május hónap igen mozgalmas, munkában és örömeiben gazdag volt számunkra. Ezeket szeretném Önökkel megosztani. Május 18-án volt Nagyszénáson a „Békés Megyei Nyugdíjasközösségek Kulturális Egyesülete” szervezésében lebonyolított XIX. „Ki mit tud?”. Egyesületünk 4 kategóriában mutatta meg magát: versmondás, kórus, szülő ének, színjátszó csoport. A kórus (6 tagú) - Demcsák Andrásné, Csabai Jánosné, Hangyás Károlyné, Hangyás Rozália, Dombóvári Jánosné, Szécsi Jánosné - 21 kórus közül a III. lett. A díjak átadása előtt a zsűri elnök így nyilatkozott: „nem mindegy, hogy pl. egy 20 tagú kórus lép fel 4-5 hangszer kíséretével, karnaggyal, vagy kiáll 6 ember és csodát csinál a színpadon” - ezek az elismerő szavak minden díjnál többet értek nekünk. Igen, nagy örömet szerzett mindannyiunknak - mondhatnánk „beérett a gyümölcs”.

Azért is értékes ez a helyezés, mert kórusunk tényleg amatőr, hiszen nincs zenei szakember közöttünk. Szeretünk mindannyian énekelni és csak tiszta forrásból (Kodály, Bartók) énekelünk.

A versmondás kategóriában hárman indultunk. Egre Ferencné - Pósa Lajos: Anyám intelmei, Dombóvári Jánosné - Juhász Gyula: Testamentom, Demcsák Andrásné: Babits Mihály: Cigánydal. 39 versmondó közül első lett Demcsák Andrásné Babits Mihály: Cigánydal c. verssel. Szülő ének és jelenet kategóriában megmutattuk magunkat, hogy ilyet is tudunk. Ezeket a szép eredményeket elsősorban a résztvevőknek köszönhetjük, hiszen ez nagyon sok munkával, próbával, gyakorlással, önfeláldozással jár, amit tisztelettel köszönök Mindenkinék! A kórus és a versmondók az augusztus 19-i vacsorán bemutatják a „Ki mit tud?” programját. A helyezésekkel jogot nyertünk arra, hogy a GÁLÁN részt vegyünk (augusztus utolsó vagy szeptember első szombatján) Békés-dánfokon. Azt, hogy ilyen jól sikerült a „Ki mit tud?”, nemcsak magunknak köszönhetjük, hanem elsősorban a Művészeti és Szabadművelődési Alapítványnak, hiszen pályázati pénzzel ők tették lehetővé a gondtalan felkészülést és az

utazást, amit tisztelettel megköszönünk, hiszen jól beosztva a pénzt, még a gálára utazást is lehetővé teszi.

Május 25-én du. 4 órakor az elmúlt évihez hasonló „Gyermekek vagyok, gyermek lettem újra” címmel játszótér, unokás, vacsorás rendezvényünk volt, ami nagyon jól sikerült. Anyák napi ajándék készíttéssel és köszöntéssel kezdtük a délutánt. A 18 gyermek úgy játszott, táncolt, mintha mindig ismerték volna egymást, örömmel és szeretettel. A gyermek május királynő Szín Anett lett, a május király pedig Sárkány János (a délutáni játék, tánc alapján a közönség így döntött). A gyerekek kérdezték, ugye máskor is lesz ilyen? Köszönöm azoknak a nagyszülőknek, akik lehetővé tették a gyermeknek ezt a szép délutánt. Hasonló jó programot kínál a 2 napos kirándulás (július 13-14., Eger, Kács, Bogács, Noszvaj - unokát is lehet hozni!), melyre még lehet iratkozni.

26-án Budapesten az Orczykerti szervezésében a zsűfoglalásig megtelt színházteremben „Te adtad az életemet” Anyák napi nótadéltánon fellépett kórusunk is. A kapott taps önmagáért beszélt. A szép délután és a bál mindenkinek szép élményt adott. A május hónap jó programokkal, sok örömmel és

szeretettel telt. Mindenkinék köszönjük, aki csak velünk volt.

Június 1-jén Cserkeszőlőben voltunk az V. Nemzetközi és Országos Nyugdíjas Találkózón, ahol a megnyitó verset - Heltai Jenő: A kincs - én mondtam és ez a vers nyitotta meg a délutáni Gálát is. Révész Károly utolérhetetlenül finom birkapörköltje után mindenki „megnyalta a tíz ujját”. Új megyei nyugdíjasaival találkoztunk, új barátságok kötődtek.

Híreink a következők: Az új kormány visszaállította a méltányossági nyugdíjemelést! A civil szervezetek megkapják a régi jogot az emelési igénylést illetően! Kérjük, keressenek bennünket ügyfélfogadáskor (szerda 14.30-17.00-ig) hogy mielőbb tudjunk segíteni, hiszen ez a dolog régen nagyon jó működött, jól ismerjük egymást, tudjuk, kinek miért kell a segítség (július 1-től), a „nyitott könyvben” mi tudunk legjobban olvasni. Kérjük, péntekenként hallgassák a Petőfi Rádió kívánságműsorát! Júniusban erdélyi kirándulásra megyünk. A Székelyföld szépségeivel fogunk megismerkedni.

Köszönöm, hogy velem voltak és kívánok minden újságolvasónak jó erőt, egészséget és szép nyarat! Az unokás fürdőzéseken találkozunk!

Demcsák Andrásné

„Mert a mértékletesség és a lélek békessége az éték legjobb fűszere”

Szervezetünk vitamintartalékaik fogytán vannak, ezért jól jön a SAJTOS ZÖLDSÉGTAL. Hozzávalók: 1 fej karfiol, 25 dkg zöldbab, 4 zöldpaprika, 4 paradicsom, 4 szál sárgarépa, 20 dkg kelbimbó, 1 karalábé, 1 fej hagyma, só, szerecsendió, petrezselyem, 2 dl zöldséglevés és 15 dkg füstölt sajt reszelve, kevéske vaj. A feldarabolt zöldségeket a vajon megpárolom, fokozatosan öntöm hozzá a zöldséglevest. A végén rászórom a sajtot és átsütöm. Nagyon finom, különleges fűszereket is elbír.

A húsvéti sonkából 30-35 dkg-ot szeleteljünk fel és nagyon

ARANYKINCSTÁR

finom SONKÁS MAKARÓNI-t készíthetünk. Hozzávalók: 1 csomag makaróni, 30-40 dkg sonka szeletelve, fél l paradicsomlé, 1-2 kanál sűrített paradicsom, só, bors, fokhagyma, reszelt sajt, vaj, olaj. Megfőzzük a tésztát, a fellángosított olajos paradicsomban megforgatjuk. Kivajazott jénába tesszük, fűszerezzük, összekeverjük a sonkával, rászórjuk a sajtot és átsütjük. Igazi ünnepi sütemény a RUDAS SZELET. 10 tojásból

vastagabb piskótát sütünk tepsi-ben. Ha kihűlt, kettévágjuk. Hozzávalók a töltelékhez: 1 csomag eperpuding, 5 dl tej, 25 dkg vaj, 30 dkg cukor, 30 dkg gesztenyemassza, rumaroma, tortabevonó. 5 dkg cukorral, fél l tejjel felfőzzük a pudingot és lehűtjük. 25 dkg vajat és 20 dkg porcukrot habosra keverünk és összekavarjuk a hideg pudinggal. A gesztenyemasszát 5 dkg vajjal, 5 dkg cukorral, rumaromával összegyúrjuk. Vizes kézzel,

1,5 cm átmérőjű rudakat formálunk belőle. A kettévágott piskótára rákenjük a krém felét. Az ujjunkkal 3 árkocskát mélyítünk bele hosszában. Ebbe a vájalba helyezzük a rudakat. Befedjük a krém maradékával, és beborítjuk a tésztaappal. Tortabevonóval díszítjük. Keresztbe vágjuk a szeleteket, párhuzamosan, majd ezeket átlósan szeleteljük fel, hogy a rudak szépen láthatóak legyenek.

Kellemes csemegézést kívánok minden kedves Olvasónak.

Bódi Mária

Mozaik a Vértessy Tánc-Sport Egyesület életéből

Jobb mint kilenc éves hagyomány szerint ez év tavaszán, pontosan 2002. május 26-án után ismét megtelt a helyi művelődési Ház. Eljöttek a szülők, nagyszülők, testvérek, barátok, hogy megnézzék, mit tud gyermekük, unokájuk, öccsük, testvérük. Örömmel tapasztaltuk, hogy vannak visszatérő vendégeink, akik ugyan a felkészítő személyével kapcsolatosan közvetlenül nem érintettek, mégis rendszeresen ellátogatnak az egyesület bemutatóira.

Jelenlétével megtisztelte rendezvényünket Strassburger Gyöngyi jegyző, S. Farkas Pálné a Szarvas és Vidéke Takarékszövetkezet elnöke.

Az igen meleg, fülledt délutánon az időjárás kissé tréfás kedvében volt, mert jó kis nyári záporral hűsítette a rendezvényre igyekvőket. A gyermekek izgalmán azonban cseppet sem enyhített az égi áldás, különösen azok vártak türelmetlenül, akik most először léphettek a parkettre, hogy megmutassák hozzátartozóiknak, mit tanultak az elmúlt öt hónap alatt. Persze a próbákon jól begyakorolt lépéseket nem minden esetben sikerült az előírásnak megfelelően eltáncolni, hiszen „mindenki engem figyel!”, „jaj csak el ne rontsam!”, „jól áll a szoknyám?”, „nem lóg a cipőfűzőm?” gondolatokkal teltek a kis fejeknek annyi mindenre kellett egyszerre figyelni. Ennek ellenére a kis táncosok példásan megállták helyüket, szeretettel várjuk őket összesen.

A bemutató a hagyományos bécsi keringő formációval kezdődött, majd ezt követte a kezdő csoport latin, illetve a kezdő bemutatója. A lelke-

sedéstől, örömtől, izgatottságtól kipirult arcok, az igyekezettől összeszorított kis szájak láttán, biztosak lehetünk abban, hogy az utánpótlás biztosított! A haladók már megfontoltabb, rutinosabb előadásmódban adták számot tudásukról, bonyolultabb lépések, térben megvalósított formák bemutatását láthattuk részükről.

Mint azt Megyeri László táncpedagógus bevezetőjében elmondta, a társastáncot művelő fiataloktól az eredményes helytállás kitartó, folyamatos és bizony sokszor kíméletlen gyakorlást követel. Ez olyan sport, mely egyben értéket is teremt, olyan értéket, amelyben mások gyönyörködnek, a sportolók pedig a közönség tapsát, magas pontszámokat kaphatnak jutalmul. Sokszor a versenyzők igazságtalannak érzik az elért helyezést, azonban ekkor sem szabad elkeseredni, annál többet kell gyakorolni, finomítani a lépéseket, mozdulatokat, lendületesen vagy ha kell visszafogottan, saját maguknak, de még inkább a közönségnek (pontozóknak) tetsző formában megmutatni tudásukat.

Az Egyesületnek jelenleg 94 tagja van, melyből 46 fő az aktív versenyzők száma. Az egyesület versenypárosai Gyermek II., Junior I., Junior II., Ifjúsági és Felnőtt korosztályban vesznek részt a különböző szintű versenyeken. Az Országos Tánc-Sport Szövetség ebben az évben elfogadott versenyszabályzata nagyon megszigorította a versenyzők számára előírt versenyruhák, cipők formai előírásait. Az anyukák sok esetben szabás-varrás tanfo-

lyamot tartanak egy-egy versenyen a kulisszák mögött, amikor a kirendelt döntnök vagy túl rövidnek, vagy éppen nagyon hosszúnak, túlságosan felvágottnak, kivágottnak találja a lányok ruháit. Nem lehet ékszerszám hordani, a smink vagy tilos (gyermek, Junior I., korcsoportban), vagy csak nagyon szolid lehet. És ekkor még egyetlen lépést sem táncoltak a gyerekek! A különböző korcsoportok számára eltérő az ún. *figura katalógus*, melynél sem többet, sem kevesebbet nem mutathatnak be a parkettre lépő párosok, ugyanis a döntnök saszeme azonnal meglátja, hogy esetleg magasabb osztályban megengedett lépést táncolnak, ekkor rajtszám szerint kiszólítja a párost, és kb. 10 percé van arra, hogy a hónapok, esetleg évek alatt begyakorolt lépéssoron változtasson. Szóval ilyen egyszerű sport ez!

Visszatérve a bemutatóra, természetesen kategóriánként itt is bemutatták az egyesület versenyző párosai, mennyit fejlődtek fél év alatt. A kiskezdők sóhajtozva nézték a „nagyokat”, milyen szép csillogó a ruhájuk, és milyen ügyesek.

A standard formáció mellett – új bemutató ruhájukban – láthattuk a mambó-formációt is, melyet a legfiatalabb versenytáncosok polka-formációjához hasonlóan vastapssal jutalmazott a közönség.

Szintén hagyomány az egyesületben, hogy évente egy alkalommal értékelésre kerül az előző versenyzői év, melynek alapján egy klubban belüli rangsor alakul ki. Az eredményhirdetésre ezen a bemutatón került sor.

Egyéni döntős helyek alapján
2001. május 30-2002. május 26-ig

I. Szűcs Gábor-Mucha Nikolett

II. Korbely György-Dudás Mária

III. Reider Péter-Gazsó Emese

IV. Korbely Zsolt-Piros Orsolya

V. Sinka Tamás-Tóth Anett

VI. Turna Lajos-Piros Renáta

VII. Balogh Tamás-Szilágyi Márta

VIII. Házi Tibor-László Erika

IX. Csanádi Balázs-Valach Dóra

X. Gombár Zsolt-Bagi Brigitta

XI. Sonkoly Tamás-Laurik Lenke

Boros Szilárd-Gyuricza Anett

XII. Reider László-Litauskó Ditta

Kinyik Bálint-Mrena Erzsébet

Érem táblázat

2001. május 30-2002. május 26-ig

I. helyezés 3

II. helyezés 12

III. helyezés 14

Összes dobogós hely: 29

IV. helyezés 18

V. helyezés 16

VI. helyezés 21

Összes döntős hely: 84

Bízunk abban, hogy e vasárnap délutáni élmény még több gyermeknek, fiatalnak hozta meg az „étvágyát” egy kis mozgásra, táncra. Szeptemberben szeretettel várjuk őket.

A Vértessy TSE idei első helyi klubközi táncversenyére 2002. június 29-én 10 órától kerül sor a helyi Művelődési Házban, melyre ezúton hívunk meg minden érdeklődőt.

Köszönjük támogatóinknak az egyesület részére nyújtott anyagi, erkölcsi támogatást. Köszönjük a szülők fáradhatatlan, önzetlen segítségét.

A Vértessy TSE

Elnöksége

A Békéssy János Helytörténeti Egyesület gyűjtéséből

Jegyzőkönyv

9. kgy. 339/1946. ikt. sz.

Előadó községi orvos az 1944-45. évi közegészségügyről szóló jelentését az alábbiakban terjeszti elő: (folytatás)

Tisztelt közgyűlés!

Rátérek az 1945. évi közegészségügyi jelentésemre. Erősen hiszem, hogy azzal a szomorú végű esztendővel, melyről az imént beszámoltam, a mély ponton már túljutottunk, és ezután már emelkedni fog a közegészségügyünk állása. Ezen reményemet nemcsak a népmozgalmi adatok és az egész általános helyzetnek a javulására alapítom, de az új demokratikus képviselőtestület jóindulatú és megértő támogatására is. Az 1946. év legsürgetőbb feladata volt egészségügyi téren, hogy a szülőotthon

valahogy működőképes állapotba hozzuk. Ez a községi előjáróság, és a járási tisztiorvos (Dr. Simon Béla megb.j.t.o.) úrnak a segítségével sikerült is. A község háza udvarára összehordott bútorokból 4 vaságyat kaptunk, továbbá 2 vaskályhánkat sikerült visszakapni. Szarvasról kaptunk 5 db szalmazsákot, 6 db nagypárnát huzattal, 6 db lepedőt. Ezzel a legszükségesebb dolgokkal azután már január végén meg is indult a szülőotthon működése. Persze még sok minden hiányzott és hiányzik még ma is. Az Országos Egészségvédelmi Szövetségtől Bp. az elmúlt ősszel személyesen fent járva, kaptam az intézet részére 10 méter lepedővásznat, 2 kis mosdótálat, 2 méter gumilepedőt, 6 db csecsemő kötött kabátkát és egy db szétszedhető szülészeti harántágyat is. Pár darab orvosi műszert sikerült megmenteni, pelenkának vettem egy használt lepedőt. Így a szülőotthon ma úgy-ahogy tudja folytatni a működését. Hogy az intézet forgalma a múlt évekhez viszonyítva mégis lényegesen csökkent, az elmúlt évben összesen csak 29 szülés volt a 44. évi 59-el szemben, azelőtti években pedig 90-100 között mozgott a szám, sok minden körülmény teszi. Egy a fűtőanyag hiánya, másrészt élelmezési nehézségek stb. Az azonban biztos, hogy a folyó évben tovább fog javulni a helyzet.

Igen fájó sebet ütött az egészségügyön az, hogy a

tüdőgondozó intézet összes felszerelése elveszett. A háborús élelmezési és gyógyszer-ellátási nehézségek, másrészt az átélt testi és lelki szenvedések, az általános higiénás viszonyok rosszabbodása, mind hozzájárultak ahhoz, hogy az egész országban a tüdőbetegek száma ijesztő mértékben megsaporodott. A tüdőbetegeket okszerűen kezelni pedig röntgen- és tüdő-töltőkészülék nélkül nem lehet. Az új községi képviselő-testület hivatala magaslátán állott, amikor pártpolitikát félretéve egyhangú lelkesedéssel tette magáévá az új röntgen beszerzésére tett javaslatot. Az új röntgen készüléket végre nagy utánjárásra sikerült beszerezni, és pedig úgy, hogy adtunk érte 5 q lisztet, melyet a község vállalt magára, 70 kg étolajat, melyet Dr. Kiss József községi orvos ajánlott fel, továbbá 250 kg tyúkot és 2000 db tojást. Ezen két utóbbit a község lakosai közadakozásként adták össze. Bár a beszerzésre irányuló akciót májusban megkezdjük, mégis július 31-én sikerült a készüléket átvenni. Alig két hónapi használat után gyári hiba folytán a készülék javításra szorult, a javítás miatt több, mint 3 hónapig fent volt Bp-en. Így csak ez év (1946.) január 11-én kaptuk vissza. Maga a készülék nem felelt meg a hozzáfűzött reményeknek. Állandóan baj van vele, mert a feszültség ingadozások, ami a vezetékekben van - nem bírja. Jobb a semminél, de a helyzet javulásával másik nagyobb teljesítményű készülék beszerzése válik szükségessé.

A népmozgalmi adatok is kedvezőbben alakultak, mint 1944-ben, mivel az élveszületések száma 123 (118), az összes halálozás 93 (104), szaporodás tehát 30 (22). Házasságkötések száma: 42 (16), halvaszületések száma 1 (4). Tbc. halálozás 9 (9), rák halálozás 7 (7) azonosak a múlt évi adatokkal, rosszabbodott az egy éven alul elhaltak statisztikája 13 (8), ami az egyoldalú táplálkozás, illetve a táplálékból a cukornak a hiány rovására írható, illetve a gyógyszer hiányára. Az egyes halálokok okozta halálesetek számszerű megoszlását az 1944.évi hasonló adatoknál közöltem. Bár még nagyon messze vagyunk a rendes évi 75-80 fő-

nyi szaporodástól, de valamelyes javulás mutatkozik az 1944. évihez viszonyítva. Az egészségvédelmi zöldkeresztes munka a védőnő leigazolásának késedelme miatt (nem volt igazoló bizottság egy ideig) csak június 1-én indult meg. Egy egészen szokatlan jelenség a község életében, ami az év folyamán jelentkezett, a nagyszámú nemibetegséggel fertőzöttek, különösen a nők megjelenése. Annál tragikusabb volt ez, mert az ilyen betegek kezeléséhez használatos gyógyszereket a megszálló csapatok még a múlt év őszén teljesen kifosztották. A nehézségeket részint a betegeknek a kórházban való elhelyezésével, részint más gyógyító eljárásoknak a bevezetésével sikerült elhárítani. Az egészségvédelmi szolgálat 3 vérhaj elleni kúrához kapott ingyen gyógyszert az országos közegészségügyi intézettől. Itt is megvan a remény a további javulásra, mert már ebben az évben eddig 4 kúrára való ingyen gyógyszert kaptunk, s további juttatások vannak még kilátásban. Nehéz kérdés még mindig a betegeknek a kórházba szállítása. Kocsi nem áll mindig rendelkezésre, de elképzelhető olyan súlyos eset is, amikor a kocsin szállítás lehetetlen. Ezen a bajon a járásban egy mentőautónak a beállítása segíthetne csak. Javasolnám ezért a járási tisztiorvos úr ilyen irányú munkájának a támogatását.

A most folyó évben megoldásra váró problémák között első helyen áll a szülőotthonban ápolás alatt állók élelmezése, az egészségügyi intézmények fűtőanyaggal való ellátása, az egészségügyi intézmények hiányainak pótlása. Ezek mind olyan problémák, melyek megoldása sürgős és költséges. A községi támogatás bár mindig jelentős és megértést mutató volt, mégis kevésnek bizonyul ilyen esetben, amikor ennyi mindennek a pótlásáról kellene gondoskodni. ezért felteszem a kérdést, nem lehetne-e oly megoldást keresni, amilyent pld. a szarvasi egészségügyi intézmények szanálására igénybe vettek. Köztudomású a dolog, hogy ott a szülőotthon anyagi helyzete rosszul

állott. Ezért a Szarvasi Nemzeti Bizottság egy olyan javaslatot tett a Képviselő-testületnek, hogy például az összes kocsmának és italmérésekben a fogyasztás után 10%-ot szedjenek az egészségvédelem céljára. Tudomásom szerint pár hónap alatt ez 10 millió pengőt hozott a szülőotthon részére. Ezáltal tehermentesült a község egy jelentős összegű kiadásától, amely különben a pótdót emelte volna. Másik oldalról pedig, mivel az italmérők tulajdonosai a 10%-ot a fogyasztókra áthárítják, egy olyan rétege a társadalomnak hozzájárul a közteher viseléséhez, amely különben soha, semmiféle terhét nem viselte a köztehernek, csak a maga önző érdekét és élvezetét elégítette ki. Az esetleg így befolyó összeg mikénti felhasználása felől pedig egy a községi előjáróság tagjaiból alakult bizottság gondoskodna, illetve a felhasználást ellenőrizné. Így talán az épületeket is lehetne rendbehozni kissé.

Végül a szegényház ügyére térek ki. A szegényház a mai viszonyoknak nem megfelelő, az új építkezése abbamaradt, ellopták jórésztét már. A demokráciával ellenkezik, amit a mai szegényházi állapot mutat. Ennek a megszüntetését kérem sürgősen a képviselőtestülettől. Főjegyző úr ebbeli munkásságának a folytatását kérem. Nehéz, súlyos probléma előtt áll a község, amikor a háborús károk felszámolásával kell foglalkoznia, de ha minden lakosa a legjobb tudásával és szándékával segítségére jön, bízom benne, hogy sikerülni fog. A magam részéről ezzel be is fejezem jelentésemet. Köszönöm szíves türelmüket, mellyel végighallgatták előterjesztésem, s jó Isten áldását kérve a képviselőtestület további munkájára, csak arra kérem a képviselőtestületet, hogy mint a múltban tapasztaltam, minden pártpolitikai érdeket tegyenek félre, amikor közegészségügyi dologban kell határozni, mert a község lakosainak legelső és legfontosabb érdeke a jó közegészségügyi állapot megteremtése és fenntartása.

Véghatározat: A képviselőtestület a községi orvosi jelentést egyhangúlag tudomásul veszi.

FALUGAZDÁSZ HÍREI

Gyommentesítési felhívás

Az elmúlt néhány év során jelentősen emelkedett a megye gyomokkal erősen fertőzött területeinek nagysága. A gyomborítás növekedését a művelt területek mellett az utak, vasúti pályák mentén és belterületeken is tapasztaljuk. Mindemellett sajátos módon az indokolatlanul parlagon hagyott területek száma és területe is megnőtt. Az elszaporodó gyomok a táj esztétikai képét rontják, növelik a talaj amúgy is nagy gyommagkészletét, egyes gyomok allergiát okoznak (parlagfű, üröm fajok), mások mérgezőek (beléndek, csattanó maszlag, foltos bürök stb.), nehezítik vagy lehetetlenné teszik a növényi termékek exportját (parlagfű, aranka félék, vadzab, fenyércirok, stb.). Az ország jelenlegi gyomos képe kedvezőtlen megítéléshez vezet mind turisztikai, mind uniós csatlakozás vonatkozásában.

A kialakult és tarthatatlan helyzet megváltoztatása érdekében felhívom az összes földhasználót, földtulajdonost, valamint a közterületek és a vonalas létesítmények kezelőit a felgyomosodott területek gyommentesítésére.

- A szántó területeken a tavaszi talajművelést a talajállapottól függően - de május 30-ig mindenképpen el kell végezni.

- A termelt növénykultúrának megfelelő szakszerű és hatékony gyomirtásáról az egész tábla területén - beleértve a táblaszéleket is - gondoskodni kell.

- Az ültetvényekben gondoskodni kell a sorokban és a sorközökben a tavalyi gyommaradványok lezúzásáról vagy kaszálásáról, és a további gyomosodás megakadályozásáról.

- A vonalas létesítmények (vasút, közút, dűlőút, csatornák stb.) mentén a kezelési kötelezettség alá eső területen a kaszálást szükség szerint el kell végezni.

- A korábban parlagon maradt területeken a növényzetet le kell zúzni, a területet fel kell szántani.

- Közterületeken és zártkertekben a gyommentesítést szintén el kell végezni.

A fenti munkákat az időjárás és talajállapot függvényében minél előbb végre kell hajtani és legkésőbb május 30-ig be kell fejezni.

A fent említett műveletek elvégzését az alábbi jogszabályok teszik kötelezővé:

- az 1994. évi LV. tv. 36. § a művelési ágnak megfelelő hasznosítást ír elő,

- a növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. tv. 5. § (1) bek. c./ pontja a termelők károsítók elleni védekezési kötelezettségét írja elő. Továbbá az 5/2001. (I.16.) FVM rendelet 2. § e. pont szerint a földhasználó és a termelő köteles védekezni a gyomnövények ellen.

Ha ennek nem tesznek eleget, a törvény 7. §-a szerint közérdekű védekezést rendel el a termelő költségére a Növény- és Talajvédelmi Szolgálat. Mindemellett a 2000. évi XXXV. törvény 60. § (1) bek. c./ pontja alapján növényvédelmi bírságot kell kiszabni azon termelővel szemben, aki a károsítók elleni védekezés

elmulasztásával közvetlenül veszélyezteti a mezőgazdasági termelés biztonságát, vagy a károsítók járványos terjedésének teret adva a térség, illetve a termő táj termelési biztonságát veszélyezteti, továbbá a közegészségügy védelmét szolgáló növényvédelmi védekezéseket, ill. beavatkozásokat elmulasztja.

A gyommentesítés hatékony végrehajtását a növényvédelmi körzeti felügyelőkön keresztül ellenőriztetni fogom és a munkát el nem végzőkkel szemben eljárást kezdeményezek, vagy a gyomtalanítást - a tulajdonos költségére - közérdekű védekezés elrendelésével biztosítom.

Roszkos Zoltán

igazgató

Békés Megyei NTSZ

Tisztelettel köszöntöm az Olvasót!

Nagy Gábor sertés- és szarvasmarha inszeminátor vagyok. Néhány gondolatban szeretném ismertetni a 2003-tól a sertések-nél is bevezetésre kerülő ENAR-rendszerrel kapcsolatos várható intézkedéseket és ezek vonzatát. Az új rendszer hatásáigilag ellátott fűlszámozást és számítógépes nyilvántartást jelent elsősorban. Minden tenyésztésbe fogott állatot fűlszámozni fognak.

Termékenyítéskor az inszeminátor termékenyítési jegyet állít ki, melyen fel kell tüntetni a termékenyítő apaállat nyilvántartási számát és a termékenyítést végző személyt, aki regisztrált kell, hogy legyen. Ez értékesítési szempontból lényeges, mert ezek hiányában nem lehet fűlszámozni és az értékesítés sem megoldható. Néhány gondolat a tenyészállat előállításáról: Fontos, hogy az anyának szánt egyedét ne a hízóállományból válasszuk ki, sem a legkövetőbb, sem pedig a legkisebb egyed. Anyaállatnak süldőkorban küllemileg tetszetős egyedeket elkülönítjük, takarmányozásban beltartalmilag optimálisan, az állat komfort igényéhez igazodjunk. Így 8 hónapos korban kb. 120 kg-os súlyban termékenyíthető hatásosan. Nagy hangsúlyt kell fektetni a fajta megválasztására. Sajnos a háztáji állomány nagy része gyenge eredményeket mutat. Ennek okai, hogy a kocaállomány túlkeresztezett, egyhangú a takarmányozás, mely fehérjében, ásványi anyagban és vitaminban hiányos. További nagy gond a zug kanok használata. Először el kell dönteni, hogy tenyészállatot, vagy hízó alapanyagot akarunk-e előállítani. A gazdaságos termelés egyik alapfeltétele a megtervezett termékenyítés. Fajtákat tekintve vannak ellenállóbbak, szilárd szervezetűek: Duroc, Hampshire. Vannak igényesebb, stresszre hajlamos fajták: Belga lapály, Pietrain. Stabíl fajtának mondhatjuk a Magyar Nagy Fehért és keresztjeit.

Óriási szerepe van a termelésben a takarmányozásnak, mely az összes költség kb. 70%-át teszi ki. Változatos, minél többféléből álló, penésztől és toxinoktól (méreganyag) mentes takarmányt etessünk. Mert ezek kihatnak az állat fejlődésére, egészségére, ivarzására és a termékenységre. Nagyon fontos az állatokkal való szelíd, gondos bánásmód.

A termékenyítésről: Ivarzáskor figyelemmel kell kísérni az állat viselkedését, az ivarzási idő hosszát és ehhez kell igazítani a

termékenyítés optimális idejét. Ez egyedenként eltérő, 48-72 óra között történik. Termékenyítés után fontos az állatnak nyugodt környezetet és minőségi takarmányt biztosítani. Ezek nagyban befolyásolják a megtermékenyített petesejt beágyazódását a méhben. Itt említem meg a 4-5-6 hetes visszaivarzást, mely az esetek 90%-ában magzat felszívódásra vezethető vissza. Ennek okai a nem megfelelő takarmány, gyenge vagy túlsúlyos kondíció, a nem megfelelő kíméletes bánásmód. Ha ilyen inger éri a kocát, szervezete így válaszol, nem tudja a vemhét kihordani. Ritkább esetben fordul elő a nem megfelelő időpont megválasztása, a termékenyítő kan, vagy a termékenyítést végző hibája. A bevezetésre kerülő rendszer jelentős pontja a mesterséges termékenyítés bevezetése, mely térségünkre hatásosan nem volt jellemző. A gazdák úgy indokolták idegenkedésüket, hogy nem termékenyülnek az anyák és kevés a szaporulat. Tapasztalatok alapján a szakértelemmel, nagyobb odafigyeléssel végzett munka nyomán jobb eredmények érhetők el, mint a természetes úton végzett termékenyítésnél.

A mesterséges termékenyítése előnye között fontos szempont, hogy megakadályozható a fertőzések és paraziták hurcolása. A legjobb apaállatok maradnak termelésben, kiküszöbölhető a nem tiszta vonalú zug kanok. Ugyannyi koca kevesebb kántól termékenyíthető, gyorsabb, praktikusabb. Mivel ezt a tevékenységet szeretném folytatni a PINDUR SZÖVETKEZET-tel közös programban, meghatároztuk a jobb minőség elérését. Ennek első feltétele a jobb kocaállomány és a mesterségesen végzett termékenyítés minőségi apaállatokkal.

A kocák beszerzési lehetőségéről tájékoztatást kaphatnak: PINDUR SZÖVETKEZET Békésszentandrás, tel: 06-30-205-8184. Az apaállat választáshoz pedig szívesen adok tájékoztatást a 06-30-436-7032 telefonon. Végül szeretnék mindazoknak köszönetet mondani, akik támogatják ezen elképzelést. Szeretném kiemelni a PINDUR SZÖVETKEZET, Dr. Kasnyik János és Dr. Bondor Attila állatorvosok és a Kardosi Baxex telepének segítő-kész támogatását.

Tisztelettel:

Nagy Gábor
bejegyzett sertés- és
szarvasmarha inszeminátor

VADÁSZOLDAL

„A vadászat aktív természetvédelem”

Vadásztársaságunk

Üdvözlöm az olvasókat! Ismételtelen jelentkezem, hogy a vadásztársaságunkat bemutassam. Mostani lapszámban a közösségünk tagjait kívánom ismertetni, egy fényképpel illusztrálva. Vadlexikonom következő részében a rókaról olvashatnak.

A vadásztársaságunk 1967 tavaszán alakult meg - mostani formájában -, a szarvasi Tancsics Vadásztársaságból kivált vadászokból. A vadásztársaság célja: az egyesületekre és a vadásztársaságokra, a vadgazdálkodásra és a vadászatra, a fegyver tárolására, valamint használatára vonatkozó jogszabályok betartásával (különösen a helyi mezőgazdaság érdekeivel összhangban, ill. a természetvédelmi előírásokra

figyelemmel (szakszerű és tervszerű vadgazdálkodással és példás egyesületi élettel, tagjai részére kulturált sport-vadászati lehetőséget biztosítani. A tagság az évek folyamán változott és cserélődött. Általában azonban a létszám 20-35 között volt. Jelenleg 32 vadász van a településünkön. Ezenfelül egy hivatásos vadászt (vadőrt) és egy könyvelőt alkalmazunk. Vadásztársaságunknak egy nő tagja is van. 24 helyi (75%), 6 szarvasi, 1 budapesti és 1 tótkomlói lakóhelyű vadász van a társaságunkban. A legidősebb vadász 69 éves, a legfiatalabb pedig 26. Az átlagéletkor 48,4 év. Jelenleg 11 tagunk a nyugdíjas éveit éli, a többiek munka mellett űzik ezt a sportot.

A fenti fényképet 2000. év tavaszán készítettük a millenniumi év tiszteletére. A tablón látható vadásztársak közül sajnos Sinka Pál és Csík Béla már nincs az élők sorában, tragikus haláluk miatt. Tagja lett viszont vadásztársaságunknak Kőrösi György, illetve a vadőri feladatokat ellátó Aszódi Tibor. Jelenleg két fiatal a vadászjelöltségi idejét tölti, akik nem-sokára vadászok lehetnek majd. A tablón látható vadásztársak: felső sor, balról-jobbra: Balla András, Benka János, Csapkovics György, Csernus Imre, Csernus János, Csík Béla, Csík Zsolt, Demcsák Andrásné, Dr. Fábó Ferenc, Fazekas Endre, Ficzer Ferenc, Gonda József. Középső sor, balról-jobbra: Gurszki János, Győri Imre, Herceg Csaba, Házi János, Ivanics Sándor, Koltai Lajos, Koppányi Pál, Kozák János, Kozák Zoltán, Lászlófi János, Major Attila, Major Imre. Alsó sor, balról-jobbra: Medvegy Pál, Melis György, Oláh Géza, Opauszki Györgyné (könyvelő), Sinka Pál, Szabó György, Vereb Mihály, Virág Imre, Viszok András, Viszok János.

Sajnos ismét közölnöm kell egy szomorú hírt. 2 hónapon belül már a második vadásztársunk távozott közülünk. Csík Béláról van szó, aki társaságunk alapító tagja volt, és haláláig a korelnök volt közösségünkben. Társaságunkban hosszú éveket töltött be vezetői tisztségeket, melyeket tisztességesen és becsületesen ellátott. 2002. május 4-én tragikus hirtelenséggel hunyt el, életének 72. évében. Május 7-én helyeztük örök nyugalomba, a vadásztársak díszsörtűzzel búcsúztak tőle. Emlékét kegyelettel és tisztelettel megőriztük. Béla bácsi, nyugodj békében...

VADLEXIKON 3.

Róka (Vulpes Vulpes)

A róka a kutyafélékhez tartozó ragadozó. Hazánkban általánosan ismert vad. Elterjedése meglehetősen széleskörű. Európában, Ázsiában, Afrika északi területein és Észak-Amerikában is megtalálható. Testhossza 65-90 cm, lompos farka további 40-50 cm. Bundája színezete elterjedési területein belül is változó. A leggyakoribb a megszokott „rókavörös”, de akadnak szürkésárga, szürke vagy szürkésvörös példányok is. Kifejlett egyedek tömege általában 4-10 kg, marmagassága eléri akár a 40 cm-t is. A róka hímjét kannak, a nőstényét szukanak, a szaporulatát südőnek nevezzük. A kanrókák általában nagyobbak a szukanál. Fogazata jellegzetes ragadozófogazat, azaz a különbséggel, hogy a teljes emlősfogazathoz viszonyítva az állcsontból egy őrlőfog hiányzik. Fogainak száma 42. Érdekes, hogy az első lábain 5, a hátulsón viszont csak 4 ujj található. A has szőrzete világosabb, mint a háté. A lábak külső felülete általában fekete. A róka jelenlétére következtethetünk határozott léptű nyomáról, amely nem olyan kanyargó és meg-megálló, mint a kutyáé. A róka jellegzetes, fülledt szagot hagy maga után. Rendkívüli alkalmazkodóképessége hazai elterjedésében is megnyilvánul. Hegyvidéken, dombok között, mocsárvidéken, árterekben vagy az Alföld sík tájain egyaránt előfordul. Gyakran a falvakba és városokba is bemenekszik. Otthona a föld alatt készített, viszonylag rövid és tágas kotorék. Több vészkijárata is lehet. Megtelepszik szénakazlakban, és nagy fák gyökerei között is. Nyáron gyakran veszi be magát nagy gabonátáblákba, ahol teljes nyugalmat talál, mert a kotorékban ilyenkor már rengeteg bolha van, így az lehetetlenné teszi ott tartózkodását. Párási ideje a téli

időszakra, január-februárra esik, ezt nevezik koslatásnak. Ilyenkor a roppant elővigyázatos vad sokat veszít óvatosságából. Ekkor a kan gyakran hallatja jellegzetes hangját, amit „ugatásnak” nevezünk. A szuka vérfagyasztó sikolya is ekkor hallható. Vemhességi idő 50-56 nap, a kölykök száma általában 4-5, de ritkán 10 is lehet. A ki-

csik két hétig vakok, de 3-4 hónapos koruktól már önálló életet élnek. Többnyire éjszaka járnak zsákmány után. Hallása kitűnő, látása jó. Fő táplálékát a különféle rágcsálók jelentik. De elfogja akár a nyulat vagy a fécánt is. Sajnos előszeretettel emel el tyúkólakból aprójószágot is, ha lakott területre téved. Táplálékszüksége elérheti az évi 310 kg-ot is. A „városi” róka sokszor a szemétkutató, és ettől csapzottak és koszosak. A róka kártékony vad, ezért egész évben vadászható. Gazdasági jelentőségét értékelve a rágcsálók pusztításával hasznót hajt. Jelenléte megfelelő számban kívánatos, mert a sebzett-beteg állatokat is megfogja. Sajnos ez a szép és kecses mozgású ragadozó rendkívül fogékony a veszetségre. Az emberre is súlyos veszéllyel járó fertőzés elkerülése érdekében ne közeledjünk feltűnően szelíd és csapzott róka-hoz. Esetleges marás esetén azonnal forduljunk orvoshoz. A gyors beavatkozás ÉLETET menthet!

A júliusi lapszámban Vadásztársaságunk vadállományát kívánom bemutatni. Valamint beszámolókat társaságunk Házi Koronglövő Versenyéről, melyet minden évben megrendezünk. A vadlexikon 4. részében pedig a területünk vízben gazdag részein előforduló vízi-ragadozókról, a vidráról olvashatnak majd.

Major Attila
Tessedik Sámuel Vadásztársaság

Erős emberek versenye Köröstarcsán

Hat település csapatának részvételével rendezték meg Köröstarcsán "Békés megye legerősebb települése" elnevezésű versenyt. Amikor beneveztünk a versenyre, még nem is gondoltam, hogy milyen nehéz is lesz összeszedni a csapatot. A fiuk még csak-

hogy tudjuk teljesíteni a versenyt három lánnyal, de mivel több csapatnál is akadt hiányzó, így az egyéni számokban valakinek lehetett ismételni. A versenyszabályok ismertetése után a főbíró elindította a versenyt, mely az egyéni számokkal kezdődött. Csapatunk

versenyben 40 kg-os szánkót kellett hátrafelé derékkal húzni, még fel a gátoldalra is. Nem volt könnyű feladat pláne időre teljesíteni a 6 db 50 kg-os söröshordó és a 4 db 20 kg-os láda felpakolását egy pótkocsira. Leglátványosabb versenyszám következett a délelőtti zárásaként. A falu utcáján állt egy 9 tonnás tűzoltókocsi, azt kellett ülve, kötéllal elhúzni 30 m-re. A helyiek "profi" csapata mutatta meg először, hogyan kell teljesíteni ezt a próbát, de hát k hazai pályán voltak. 49 másod-

pere alatt teljesítették a feladatot. Mivel nálunk csak három lány volt, így kilencen feszülhettünk neki a kötélnak, hogy elhúzzuk az autót. Paraszt Imre vezérletével és óriási húzásaival alig maradtunk le a köröstarcsaiaktól. 53 másodperc kellett a teljesítéshez. Nagyon jól esett nekünk, hogy nagy tapsot kaptunk a nézőktől.

Ezzel a versenyszámmal véget is értek a délelőtti programok, délutánra már csak egy látványos váltóverseny maradt. Jól esett az ebéd mindenkinek, de

Húzd meg!

Fotó: Sinka József

csak vállalkoztak, de lányokat nehéz volt találni, akik el is jöttek volna. Végül a négy lány helyett csak három tudott jönni, így vasárnap reggel összesen 12 fővel utaztunk Köröstarcsára.

Köröstarcsa ünnepi hangulatban várt bennünket. A Kettős-Körös gátja mellett kialakított versenypálya ideális helyszínnek bizonyult. A felállított nagy színpadon Komáromi István énekes /a rendőrtábornok/ énekével és műsorvezetésével kezdődött a megnyitó ünnepség. A csapatok a falu főteréről indultak a versenypályára. Előtte azonban koszorút helyeztünk el a Hősi Emlékműnél. A verseny egyben területi döntő is volt, "profi" versenybírók működtek közre és az eszközöket is biztosították a rendezőség számára. Számunkra kérdés volt,

a petrencerúd tartással kezdett. Nem volt könnyű Toldi Miklós késői utódjainak, mert igen nehéz volt azt tartani. A lányoknak a sodrófahajításnál "mérgebbnek" kellett volna lenniük, mert senki sem talált be a célba. Más csapatok lányai is jártak így. Körforgásszerűen mentek a csapatok az egyes gyakorlatokhoz, melyek közül volt, ahol az erő, máshol az ügyesség és gyorsaság számított. Érdekes volt a hordólovaglás, ahol egy gerendán levő hordón ülve kellett kötéllal behúzniuk a versenyzőknek magukat a gerenda végéig. Jó szolgálatot tett a kajakos egyensúlyérzék. Az erő mellett jó technikát is követelt a résztvevőktől, hogy fel tudják venni vállukra a 80 kg-os búzászsákot. Nem is sikerült mindenkinek. Az egyéni versenyszámok mellett a váltó-

Küzdelem a cél előtt

Fotó: Sinka József

sokat nem lehetett pihenni, mert fél háromkor már ismergették a váltóverseny feladatait és bemutatták a pályát. Amikor visszaértünk a pályára örömmel láttuk az eredményjelzőn, hogy a 2. helyen állunk és már harmadiknál rosszabbak nem

sajnos nem sikerült teljesítenie a feladatot. Ez azt jelentette, hogy ezután a többiek hiába teljesítették a további feladatokat, így erre a versenyszámra nem kaptunk pontszámot. Szerény vigasz, hogy még a hátralevő két csapat sem tudta teljesíteni ezt a feladatot. Az

A csapat

Fotó: Sinka József

lehetünk. A váltóverseny kezdetére teljesen benépesült a versenypálya környéke, a helyiek óriási érdeklődést mutattak a rendezvény iránt. Negyedikként kezdtük a gyakorlatot, előttünk a körösladányiak - akikkel holtversenyben álltunk a második helyen - sikeresen teljesítették a feladatot. Először 10 db szalmabálát kellett feldobálni villával egy pótkocsira, amit el is kellett rendezni. Ezt a feladatot sikerrel teljesítette a két fiatal versenyzőnk - Bencsik Tamás és Asztalos József. Sindel Anna is gyorsan szalamoszott a karók között a 20 kg-os ládával. Paraszt Imre gyorsan felkapta egymásután a vállára a 80 kg-os zsákokat és már váltotta is Sinka Dórát, akinek egy zsákkal megrakott taligát kellett egy magasított pallón áttolnia. Ezután következett a kritikus pont, ahol sajnos elbuktunk. Vass Zolinak kellett volna egy 90 kg-os vízzel töltött traktortömlőt felraknia egy pótkocsira. Nehéz volt és magas is volt a pótkocsi, a víz lötyögött a tömlőben és akárhogy is igyekezett Zoli,

eredményhirdetés remek hangulatban zajlott. Komáromi István az eredményhirdetés előtt még meg is táncoltatott bennünket.

A verseny két kategóriában zajlott, az 1500 főnél nagyobb települések versenyében Köröstarcsa lett az első, k továbbjutottak az országos döntőbe. A második helyezett Körösladány, míg a harmadik Békésszentandrás, negyedik Békéssámszon csapata lett. Az 1500 lélekszámnál kisebb települések kategóriájában Kertészsziget végzett az élen, második Kamut.

A résztvevők azzal búcsúztak egymástól, hogy jövőre ismét eljönnek Köröstarcsára. Végezetül a csapat névsora:

Paraszt Imre, Rádics Attila, Vass Zoltán, Kiss Gábor, Sinka Csaba, Bencsik Tamás, Asztalos József, Sinka Dóra, Sindel Anna, Kovács Anita és a csapatvezető Fabó István.

A versenyre elkísért bennünket Sinka József polgármester úr is.

Fabó István

AZ IPARTESTÜLET HÍREI

Törvényes kiskapuk Választható közterhek

Egyes esetekben lehetőség van az adózási formák megválasztására, ilyen - többek között - ha a magánszemélynek az ingatlan bérbeadásából származik jövedelme. A választott jövedelemadózási adózási forma azonban egyúttal azt is meghatározza, hogy a jövedelem után milyen további fizetési kötelezettségek lesznek.

A bérbeadásból származó jövedelem tőkejövedelemnek számít, ezért vállalkozáson kívüli keletkezése esetén nem kell utána tb-járulékot fizetni, az egészségügyi hozzájárulásról szóló törvény viszont az 1998. évi LXVI. törvény a százalékos egészségügyi hozzájárulást (eho-t) kiterjeszti minden összevonás alá tartozó, az adóelőleg megállapításánál figyelembe vett jövedelemre, amit nem terhel társadalombiztosítási járulék. Az egészségügyi hozzájárulásról szóló törvénynek ez az előírása a magánszemélynek nem csak a bérbeadásból, hanem az előző szabályok alá tartozó, egyéb jogcímen megszerzett jövedelmére is kiterjed.

Amennyiben az egyéni vállalkozó bérbe adja ingatlanát (például a lakását) és az ingatlan-bérbeadás nem tartozik a vállalkozás tevékenységi körébe, az ebből származó jövedelem nem vállalkozásból, hanem más önálló tevékenységből származó jövedelemnek számít. A vállalkozáson kívüli ingatlan-bérbeadás jövedelme a magánszemélynek lehet összevonás alá tartozó és külön adózó jövedelme is. (A választásnál figyelembe kell venni a személyi jövedelemadóról szóló törvény 74. szakasz (7) bekezdését, amely kimondja, hogy - a termőföldön kívüli más ingatlan bérbeadás esetén a külön adózó jövedelemre vonatkozó rendelkezések helyett - a magánszemély legalább egymást követő négy adóévben választhatja az összevont adóalapra vonatkozó adózási szabályokat.)

Ha a magánszemély az ingatlan bérbeadásából származó jövedelmét az összevont adóalap részeként számolja el, lehetséges van az igazoltan felmerült költségek elszámolására, viszont az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1988. évi LXVI. törvény alapján az ebből származó jövedelmet 11 százalékos egészségügyi hozzájárulás terheli. E törvényhely ugyanis kimondja, hogy - többek között - azok a jövedelmek képezik a százalékos egészségügyi hozzájárulás alapját, amelyek az összevont adóalapba tartoznak,

és amelyeket a tb-járulék megállapításánál nem kell járulékalapként figyelembe venni. Ilyen a magánszemélynek az összevont adóalap részeként elszámolt, bérbeadásból származó jövedelme is.

Más a helyzet, ha a magánszemély az ingatlan bérbeadásából származó jövedelem után - külön adózó jövedelemként - az szja-törvény 74. szakasz (1) bekezdése alapján adózik. Ekkor az ebből származó bevétel egésze adóalap, és ez után kell a 20 százalékos jövedelemadót megfizetni. Ebben az esetben az ebből származó jövedelmet nem terheli (11 százalékos mértékű) egészségügyi hozzájárulás.

Általános szabály, hogy a százalékos egészségügyi hozzájárulást is elsődlegesen a kifizetőnek kell megfizetnie. Amennyiben a bérbeadásból származó bevétel nem kifizetőtől származik, vagy a kifizetőt a jövedelem vonatkozásában nem terheli jövedelemadó- (adóelőleg-) megállapítási kötelezettség, az egészségügyi hozzájárulást a jövedelmet megszerző magánszemély állapítja meg, vallja be és fizeti meg.

Amennyiben tehát az ingatlan bérbeadás vállalkozáson kívül történik, és az összevont adóalapra vonatkozó szabályok szerint adózik, akkor, ha nem kifizetőtől származik a bérbeadásból származó bevétel, a százalékos eho megállapítása, bevallása, megfizetése a bérbeadó magánszemély kötelezettsége. Az elkülönítlen adózó jövedelmekre vonatkozó az szja-törvény 74. szakaszának (1) bekezdésében foglalt - adózási szabályok alkalmazása mellett a vállalkozáson kívüli bérbeadás esetén senkinek nem kell százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizetni.

A százalékos eho vonatkozásában ugyanígy kell eljárni minden egyéb, összevonás alá tartozó, az adóelőleg megállapításánál figyelembe vett összegnél, amely - biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony hiánya miatt - nem képezi tb-járulék alapját.

Az már mérlegelés kérdése, hogy a magánszemély vállalkozás keretében, vagy ezen kívül, illetve milyen módon adózik az ingatlan bérbeadásából származó jövedelme után. A választásban természetesen az előzőekben említett közterheken kívül egyéb szempontok is közrejátszanak, például az általánadózáshoz, vagy az áfához kötődő összeghatárok, az adóterhek megoszthatósága a tulajdonostársak között, stb.

„Emlékek nélkül népeknek híre csak árnyék”
Vörösmarty Mihály

Üdvözlét Vajdahunyadról!

A Hunyadi nap minden évben kiemelt rendezvénye iskolánk-nak. Ez alkalomból most látogassunk el Vajdahunyadra! Addig is érdemes megnéznünk Budapesten, a Városligetben az eredeti másának egy részét, melyet Alpár Ignác álmódott a tó partjára millenniumi kiállítási csarnokként 1896-ban.

Aradtól keletre, a Maros völgyében jó minőségű úton haladunk Dévágig, innen délre kanyarodva megérkezünk a „vára királyához”. Képzeletben szegődjünk Petőfi mellé!

„Jó pihenőhely: csendesen szép magány

Mélyen lehajló völgynek zöld ölé,

Itt lenn a vár; nem éri a vihar
Még a zászlót sem tornya tetején.”

A 80.000 lakosú város a Zalasd és a Cserna patak egyesülésénél épült ki 270 m magasságban. A

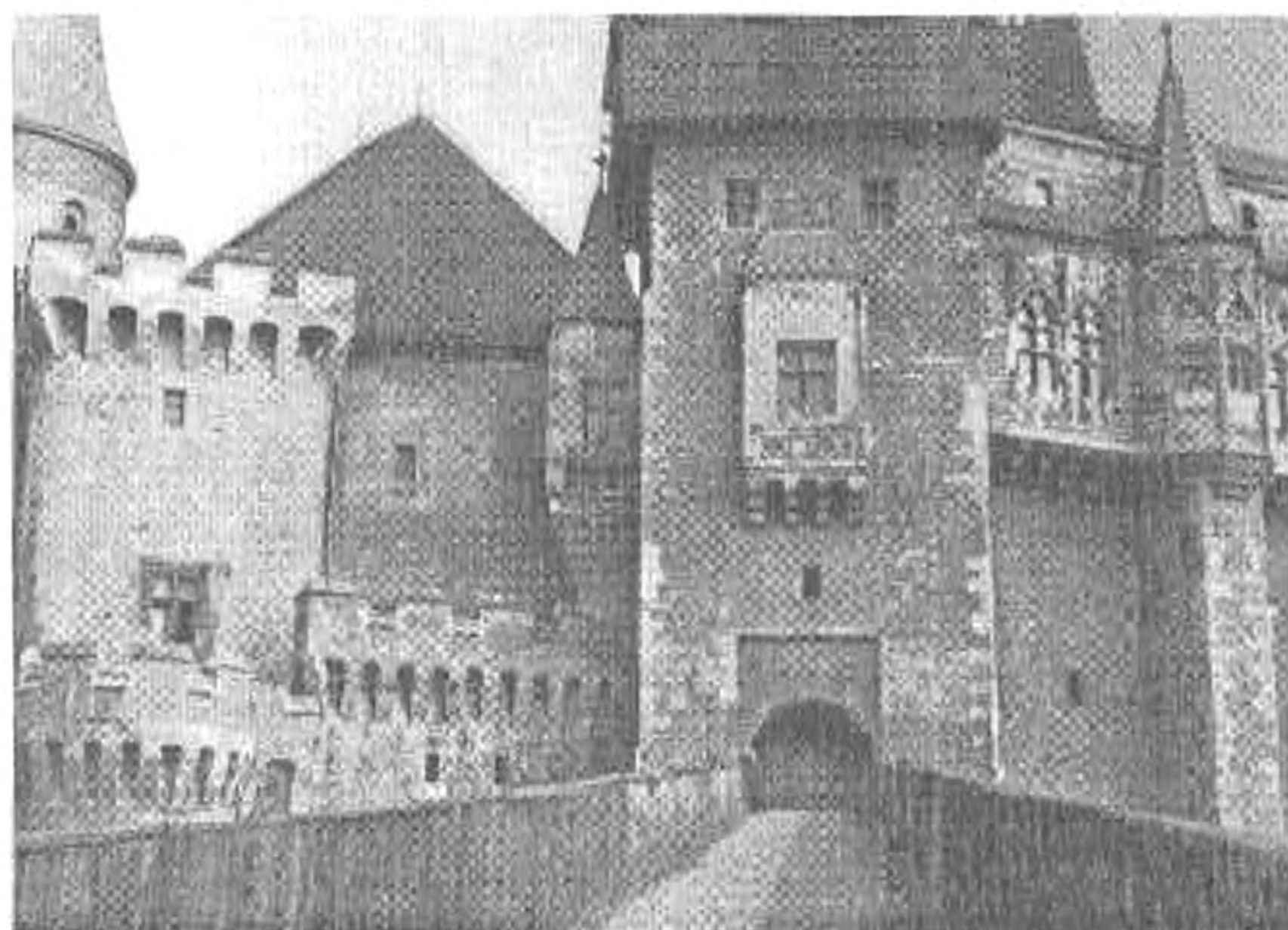
szerintem legszebb középkori lovagvára áll előttünk! Adjunk egy kis időt magunknak, amíg szemünk bejárja a kőcsipkéket, a tornyokat, felmérjük az arányokat és elkezdünk gondolkodni azon, hogy honnan lehetne a legjobb fényképeket csinálni. Míg ezt eldöntjük, ejtsünk néhány szót a történetéről. Petőfi idézem, aki a névadóról így ír „Vajdahunyadon” című versében:

„Itten lakott, tán olykor épen itt
Gondolkodék e bástya tetején,
Innen tekintett a jövőbe ő,
Ahonnan most a múltba nézek én.”

Az ovális alakú vár elődjét a tatárjárás után építették másfél méteres védőfalakkal. A Hunyadiak idejében francia mesterek várkastéllyá alakították át. A XV. század óta egymást váltogatták a tulajdonosok, Török Bálint, Bethlen Gábor, Thököly

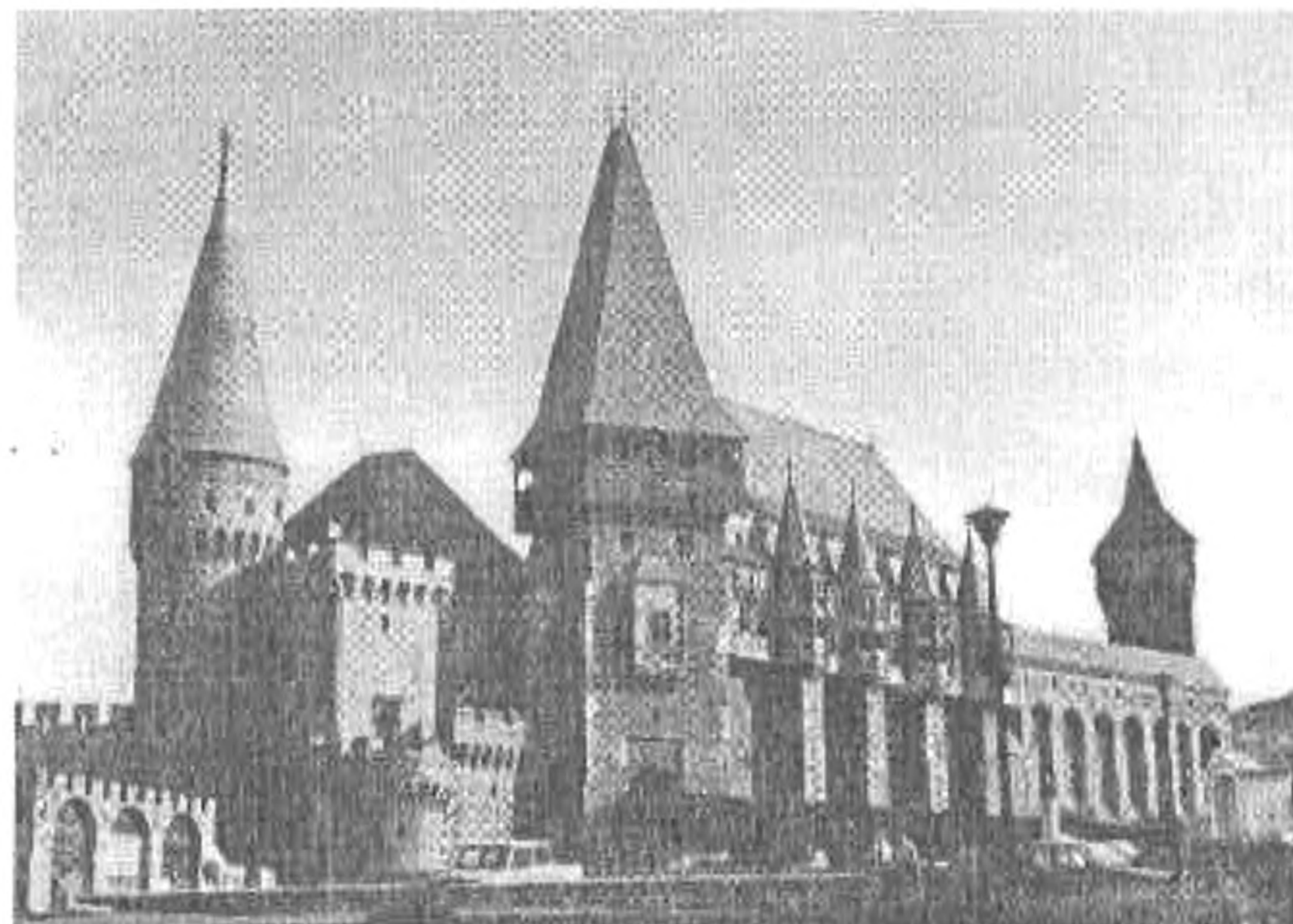
A Zalasd patak felett átívelő hidat 1480-ban Mátyás király építtette. A kaputoronytól északra a pártázatos Kínzó-bástya, mögötte a hengeres alakú Hímes-torony őrizte a várat. Az aránylag kicsiny várudvar északi oldalán megcsodáljuk a Szilágyi Erzsé-

nak nevezik. 30 m hosszú, 12 m széles, s a méretek láttán nem tűzés, ha azt mondom, földbe gyökerezik az ember lába! A termet közepén kettéosztó, címerpajzsos, lombdíszes faragványokkal ékesített öt darabból álló, nyolcszögletű vörösmár-

A híd a középkorba vezet

Fotó: B. M.

A vára királya

Fotó: B. M.

romániai vasgyártás központja napjainkban már nem „csendes”, kevésbé zöld a völgy öle, és „éri a vihar” mégpedig közvetlen közelségből, a gyárkéményeken keresztül.

A főutcáról vezet egy út a Gyárhídon át, melyen jól megközelíthetjük a műemlékegyüttest. Ajánlatos a kocsinkat a külső várudvaron, a hídfő közelében hagyni. Innen belátjuk az egész várat, amely szinte lenyűgözi a szemlélőt. A Kárpát-medence legnagyobb és

Imre, Apafi Mihály, hogy csak a legnevesebbeket említsük. 1815-ben Ferenc császár országjáró körútja során ide is ellátogatott, nem eredménytelenül, mert jelentős adományokat utaltatott ki a kincstárból az állagmegóvási munkálatokra. Az állami tulajdonba került épületet az 1000 éves Magyarország ünnepére Steindl Imre és Schulek Frigyes tervei alapján jelentős közadakozásból restauráltatták. Ma ebben a formájában táruel élénk a vár.

bet által építtetett Mátyás-loggiát. Alatta az Arany-házba juthatunk, melynek falait olasz mesterek gótikus festményei díszítik. A hagyomány szerint itt lakott Mátyás király. A Hunyadi által építtetett kápolna oltárán Kapisztrán János képe látható. A zárókőről a Hunyadi-ház hollója, az oldalfalról Szilágyi Erzsébet címere, a koronából ágaskodó vadkecske néz le ránk. A szentélyben a híres törökverő, Hunyadi János síremlékét helyezték el.

Tovább menve egy kisebb kapun át a Fehér-bástyát pillantjuk meg, melyet még Bethlen Gábor építtetett. A különálló, négyzetes Nyebójsza (ne félj!)-torony Hunyadi János idejéből való.

A vár látványos része a földszinti nagy, kéthajós lovagterem. A márvány padozat, a gótikus ablakok, a karcsú oszlopsor arra készítt bennünket, hogy ismét elmerengjünk a múlt mester munkáin. Majd menjünk tovább az emeleti főszárnyra a karcsú ívelésű ajtón át! A nagytermet, mely országos tanácskozások színhelye volt Hunyadi kormányzósága idején, Országház-

vány oszlopsor egyedülálló a történelmi Magyarországon. A megrendelő nevét is leolvashatjuk a régi faragványokról: „Ezt a várat Hunyadi János Magyarország kormányzója építtette az Úr születésének 1452. esztendejében.” Álmunk várkastélya 550 éves!

„Itt pihené ki fáradaimait,
Midőn elzúgtak a kemény csaták,

Melyek Konstantinápoly tornyain
A büszke félholdat megingaták.”

Petőfi még nem érezhette a fojtogató füstöt, nem láthatta a megfeketedett köveket és nem sejtette, hogy jön egy június 4... De mi, ha egy órára is, még elmerenghetünk az ódon falak között. Kiérve a fényre, a hídon abban reménykedem, egyszer ismét győz a józanész. Megfordulok még egy utolsó pillantásra, míg lelkem végleg befogadja fél évezred tanúját és a költőt idézve indulok a parkolóba:

„A név múlandó, változékony:
ami
Örök, azt nézem én, a szellemet.”

Üdvözléttel:

Bódi Mária

SPORT

Feljutott a megyei I. osztályba a Hunyadi.

Bajnoki eredmények:

25. forduló

Békésszentandrás - Kétegyháza 4-1 /2-0/

Békésszentandrás, 200 néző. Vezette: Fehér

Hunyadi: Petrás-Bencsik T., Miknyik /Prjevara/, Chlebik, Bencsik I. /Juhász/, Bakró, Dankó, Kovács /Farkas/, Moldván, Bordács, Kiss.

Gólszerzők: Dankó, Bakró, Kiss, Farkas.

Kiállítva: Bakró

Küzdelmes mérkőzést vívott a két együttes. A hazaiak kapu előtti határozottságukkal szereztek meg a győzelmet, a mezőnyben egyenrangú partnernek bizonyuló Kétegyháza ellen.

Varga László: A múlt heti döntetlen után örülök a három pontnak. Nem vagyunk nagyképűek, de fiatal csapatunk még nagyon rapszodikus. Jók: Dankó, Bencsik T., Farkas, Kiss.

Ifjúsági mérkőzésen:

Békésszentandrás - Kétegyháza 13-0.

26. forduló

Gádos - Békésszentandrás 2-3 /1-2/

Gádos, 300 néző. Vezette: Klembucz

Hunyadi: Petrás - Bencsik T., Mrena, Chlebik, Dankó, Kovács, Farkas, Moldván, Bakró, Kiss /Gebri/.

Gólszerzők: Kiss 2, Moldván. Rangadóhoz méltó, magas színvonalú játékot láthatott a szép számú közönség. Míg a hazaiak nyolc zicceréből csak kettőt tudtak értékesíteni, addig a jól kontrázó vendégek szinte maximális helyzetkihasználással mindhárom pontot elvitték.

Varga László: A győzelmet Sinka Imre bácsi gyógyulásához ajánlja a csapat.

Jók: Kiss /a mezőny legjobbjai/, Petrás, Bencsik Tamás, Bordács.

Ifjúsági mérkőzésen:

Gádos - Békésszentandrás 2-3.

27. forduló

Békésszentandrás - Dévaványa 1-1 /0-0/

Békésszentandrás, 200 néző. Vezette: Czibuly

Hunyadi: Petrás - Bencsik T., Prjevara, Chlebik, Palotai, Mrena, Bordács, Miknyik, Kovács, Bencsik I./Gebri/, Bakró, Kiss.

Közepes színvonalú mérkőzésen a helyzeteit elhibázó hazaiak ellen megérdemelten szereztek pontot a vendégek. Szín János: a Hunyadi technikai vezetője: Iramos mérkőzést játszottunk. Ha az elején kihasználjuk helyzeteinket és értékesítjük a tizenegyest, győzhettünk volna, így azonban a lelkes vendégek rászolgáltak az egy pontra.

Jók: Mrena, Bencsik Tamás, Miknyik.

Ifjúsági mérkőzésen:

Békésszentandrás - Dévaványa 10-0

28. forduló

Csorvás - Békésszentandrás 0-1 /0-0/

Csorvás, 150 néző. Vezette: Szabó Z.

Hunyadi: Petrás - Bencsik T. /Prjevara/, Chlebik, Mrena, Bordács, Miknyik, Kovács, Farkas, Bakró /Patkós/, Moldván, Kiss.

Gólszerző: Moldván.

Egyenlő erők küzdelméből a szerencsésebb csapat szerezte meg a három pontot.

Varga László: Gratulálok csapatomnak a feljutáshoz, további sok sikert kívánok a sportszerű csorvásiaknak.

Jók: Petrás, Bencsik Tamás, Bakró, Moldván, Kiss.

Ifjúsági mérkőzésen:

Csorvás - Békésszentandrás 1-2.

29. forduló:

Kunágota - Békésszentandrás 2-2 /1-1/

Kunágota, 250 néző. Vezette: Majoros

Hunyadi: Petrás - Mrena, Bencsik T., Palotai, Chlebik, Csipai, Kovács, Bencsik I., Prjevara, Moldván, Kiss /Szabó/.

Gólszerző: Bencsik I., Kiss

Kiállítva: Palotai.

Jó iramú és izgalmas mérkőzést vívott a két csapat, a

vendégek a kitűnő formában levő kapusuknak köszönhetik, hogy ponttal távoztak Kunágotáról, nem pedig nagy különbségű vereséggel.

Varga László: Tartalékos csapatunk nagyszerű hozzáállással rászolgált a döntetlenre.

Jók: Petrás /a mezőny legjobbjai/, és az egész csapat dicséretet érdemel.

Ifjúsági mérkőzésen:

Kunágota - Békésszentandrás 0-8.

Megyei II. osztály állása

1. Gádos	29	20	7	2	81-30	67
2. Békésszentandrás	29	18	7	4	65-30	61
3. Szabadkígyós	29	17	6	6	46-25	57
4. Kamut	29	15	7	7	62-37	52
5. Kunágota	29	15	6	8	57-41	51
6. Mezőkovácsháza	29	14	5	10	51-49	47
7. Sarkadkeresztúr	29	13	6	10	49-47	45
8. Dévaványa	29	10	10	9	50-57	40
9. Nagyszénás	29	11	3	15	72-70	36
10. Kaszaper	29	8	12	9	37-41	36
11. Elek	29	8	9	12	37-45	33
12. Gyulai Köröstar	29	9	6	14	45-64	33
13. Doboz	29	7	7	15	40-50	28
14. Csorvás	29	8	3	18	38-55	27
15. Kétegyháza	29	6	2	21	41-71	20
16. Békéssámson	29	3	4	22	24-84	13

**A Hunyadi Mátyás Sportegyesület elnöksége
tisztelettel megköszöni mindazoknak a segítségét,
akik munkájukkal és pénzügyi támogatásukkal
hozzájárultak a székház bővítéséhez:**

ARGOMEX KFT, KÖRÖS AQUA Kft, ART-KELIM KFT, EMO BT, Kiss Imre kereskedő-vállalkozó, Major Imre vállalkozó, Varga László, PINDUR Szövetkezet, ifj. Tóth Gábor, Bagi András vállalkozó, Pálus István vállalkozó, Garamszegi István, Varga Lászlóné, Csipai György vállalkozó, Bobvos János építőipari vállalkozó, Kiss László vállalkozó, Szabó István vállalkozó, Lestyán Goda Mihály, Vigh József vállalkozó /Szarvas/, Tóth Zoltán, Vadásztársaság, Ifjúsági- és Sport Minisztérium, Ambrus András vállalkozó, Ambrus Zoltán vállalkozó, GALLI-FARM KFT.

SPORT

Kajak-kenu

A területi Diákolimpia Tiszaregiós versenyén az ifjúsági korosztályig bezárólag indultak versenyzőink. A tavalyi évhez hasonlóan az idén is két kategóriában versenyeztek. Az igazolt versenyengedéllyel rendelkezők egyesületi színeiben, a versenyengedéllyel nem rendelkezők szabadidős sportolóként iskolai színeiben indultak. A versennyel egyidőben rendezték meg az I. ifjúsági válogató versenyt, így az Diákolimpia ifjúsági mezőnye hiányos volt. A többi korosztályban népes mezőnyekben színvonalas csatákat láthattak a nézők.

Versenyzőink közül a fiatalabb korosztályban indulók értek el jobb helyezéseket. Dicséret illeti Kovács László, Berényi Diána első helyét, de jól helytállt Szín Szandra és Berényi Ádám is.

A szabadidős futamban népes mezőnyben dobogóra állt Révész Norbert és a Bodonyi Gabriella - Kóródi Katalin páros is. Helytállt és alig maradt le a dobogóról az első korcsoportos Dinya Péter - Kurján Arnold páros is, akik életük első versenyén indultak.

Egymást követik majd a versenyek ezután is Ezek között lesz a Simon Fiala Emlékverseny, melyet június 29-30-án rendezünk.

Eredmények:

MK-1 gyermek fiú I. korcsoport 2000 m 5. Berényi Ádám
MK-1 gyermek fiú II. korcsoport 2000 m 1. Kovács László.
MK-1 gyermek leány II. évfolyam 2000 m 4. Szín Szandra

MK-1 kölyök leány III. évfolyam 2000 m 1. Berényi Diána

K-1 ffi ifi VII. évf. 1000 m 7. Bencsik Tamás

K-2 ffi ifi VII. évf. 1000 m 3. Bencsik Tamás - Sindel Imre

K-1 serdülő fiú VI. évfolyam 500 m 9. Lénárt Róbert

K-1 ffi ifi VIII. évfolyam 500 m 1. Sindel Imre

K-2 serdülő fiú VI. évfolyam 500 m 5. Lénárt Róbert - Szabó Gergő

Szabadidős sportolók: Hunyadi János Általános Iskola színeiben indultak.

MK-2 gyermek fiú I. évfolyam 500 m 4. Dinya Péter - Kurján Arnold

K-2 kölyök leány IV. évfolyam 500 m 2. Bodonyi Gabriella - Kóródi Katalin

MK-1 gyermek leány II. korcsoport 500 m 6. Kóródi Krisztina

Vajda Péter Gimnázium színeiben indultak:

K-1 serdülő fiú V. évfolyam 500 m 7. Simon Tamás

10. Aszódi Attila

K-1 kölyök fiú IV. évfolyam 500 m 7. Bohák Ádám

8. Ambrus Balázs

K-2 kölyök fiú IV. évfolyam 500 m 5. Bohák Ádám - Ambrus Balázs

Szlovák tannyelvű Általános Iskolai színeiben:

MK-1 kölyök fiú III. évfolyam 500 m 2. Révész Norbert

Székely Mihály Szakközépiskolai színeiben:

K-2 ffi ifi VII. évfolyam 500 m 4. Lengyel János - Asztalos József

Fabó István

Kézilabda

Bajnoki eredmények:

Békésszentendrési - Gyomaendrőd 14-24 /6-14/

Góllövők: Csík M., Lestyán G.A. 4-4, Csipai A., Körmendi N. 2-2, Asztalos D, Kovács K. 1-1 gól.

Ezen a mérkőzésen szinte törvényszerű volt a vereség, mert szükségkapussal és jobbára még ifjúsági korú játékosokkal szerepeltek. A második félidő már jobb volt.

Békésszentendrési - Újkígyós 17-21 /7-10/

Góllövők: Szilágyi K. 5, Csík Melinda, Szopka Sz. 4-4, Szucsán N., Hangyás T. 2-2 gól.

Jó mérkőzésen kis szerencsével nyerhettek volna a lányok, ha nem hagyják ki a helyzeteiket.

Békéscsaba Jamina - Békésszentendrési 29-19 /15-7/

Góllövők: Szucsán N., Szilágyi K., Szopka Sz. 4-4, Csík M. 3, Lestyán G. A. 2, Csipai A., Kovács Krisztina 1-1 gól.

A Jamina ellen az első félidőben megilletődötten játszottak a lányok. A második félidő már kiegyenlített küzdelmet hozott, de így is nagyarányú vereség lett a vége.

Lestyán Goda Mihályné edzőnő értékelése szerint a vereségek ellenére dicséret illeti a lányokat, becsülettel dolgoznak az edzéseken, és ez majd előbb-utóbb eredményekben is megmutatkozik majd. Egyre több szorosabb mérkőzést játszik a csapat, amit az is mutat, hogy a tavalyi év gólkülönbsége sokkal rosszabb volt, mint az idei.

APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ

OPEL KADETT 1.4 S személygépkocsi kifogástalan állapotban ELADÓ! Érdeklődni: Bolgár István, Békésszentendrési, Bajcsy-Zs. u. 54. Telefon: 06-66/218-409.

Békésszentendrési, Széchenyi u. 28. szám alatti ház eladó. Érdeklődni: Széchenyi u. 24., vagy telefonon: 06-1/263-2951, 06-20/587-7716

SZENTANDRÁSI SZÓLÁSOK (10. közlemény)

Megállapítások:

- Fogadatlan prókátornak ajtó mögött a helye.
- A lány akkor is megnő, ha a pad alá dugják.
- Nem hiszünk neki, ha szentül kukorékol is.
- Várt leány várat nyer.

Kiszólások:

- Értem uram, értem, csak fel nem foghatom!
- Fene hiszi frás nélkül!
- Kívül tágas, belül nyájas.
- Pakolj árus, múlik a vásár!

Jellemzések:

- Azt hiszi, hogy az orrából fúj ki.

- Nem lát a szemétől.
- Ez is jó lenne halálnak. (késedelmeskedik).
- Nem hólyag az, hogy felfújjuk.

Hasonlatok:

- Hurcolja, mint Gyurka az ajtót.
- Nyomja, mint süket az ajtót.
- Sorba megy, mint Alpáron a bíróság.
- Szaporodik, mint a cigány-asszony teje.

Békésszentendrési, 2002. április

Gy.E.-N.F.